

რაგვიფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის
2006 წლის 11 აპრილის N 2840 – II დადგენილებით

სტოკჰოლმის კონვენცია მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების შესახებ

ამ კონვენციის მხარეები,

აღიარებენ რა, რომ მდგრად ორგანულ დამბინძურებლებს აქვთ გოქსიკური თვისებები, ამჟღავნებენ მდგრადობას დაშლის მიმართ, ახასიათებთ ბიოაკუმულაცია და არიან გრანსასაზღვრო გადაგანის ობიექტები ჰაერით, წყლითა და მიგრირებადი სახეობების მეშვეობით, აგრეთვე ილექებიან მათი გაფრქვევის წყაროდან შორ მანძილზე და გროვდებიან ხმელეთისა და წყლის ეკოსისტემებში,

აცნობიერებენ რა არსებულ შეშფოთებას, გამოწვეულს ადამიანთა ჯამრთელობის მდგომარეობით, განსაკუთრებით განვითარებად ქვეყნებში, სადაც ადგილობრივი მოსახლეობა განიცდის მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გემოქმედებას, კერძოდ, ეს ვლინდება ქალების შემთხვევაში, რომელთა საშუალებით ვრცელდება მომავალ თაობებზე,

აღიარებენ რა, რომ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების ბიომეოქმედების გაძლიერების გამო არქტიკული ეკოსისტემები და ადგილობრივი სათვისტომოები განსაკუთრებულ საფრთხეში იმყოფებიან და რომ მათი გრადიციული საკვები პროდუქტების დაბინძურება წარმოადგენს მოსახლეობის ჯამრთელობის დაცვის საკითხს,

აცნობიერებენ რა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მიმართ გლობალური ზომების მიღების აუცილებლობას,

მხედველობაში იღებენ რა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გარემოსდაცვითი პროგრამის მმართველთა საბჭოს 1997 წლის 7 თებერვლის 19/13 ჩ გადაწყვეტილებას ადამიანის ჯამრთელობისა და გარემოს დაცვის საერთაშორისო მოქმედებების ინიცირების თაობაზე, რომლებიც ხორციელდება იმ ზომების საფუძველზე, რომელთა საშუალებითაც მოხდება მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გაფრქვევისა და გადაყრის შემცირება ან/და ლიკვიდაცია,

იმოწმებენ რა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებული შესაბამისი საერთაშორისო გარემოსდაცვითი კონვენციების დებულებებს, განსაკუთრებით როგერდამის კონვენციას ცალკეული საშიში ქიმიური ნივთიერებებითა და პესტიციდებით საერთაშორისო ვაჭრობის სფეროში წინასწარი დასაბუთებული თანხმობის პროცედურის შესახებ, აგრეთვე ბაზელის კონვენციას საშიში ნარჩენების გრანსასაზღვრო გადაზიდვასა და მათ მოცილებაზე კონტროლის შესახებ, ამავე კონვენციის მე-11 მუხლის ფარგლებში შემუშავებული რეგიონალური შეთანხმებების ჩათვლით,

აგრეთვე იმოწმებენ რა გარემოსა და განვითარების შესახებ რიო-დე-ჟანეიროს დეკლარაციისა და XXI საუკუნის დღის წესრიგის შესაბამის დებულებებს,

აღიარებენ რა, რომ უსაფრთხოების ზომები საფუძვლად უდევს ყველა მხარის შეშფოთებას და განმტკიცებულია ამ კონვენციით,

აღიარებენ რა, რომ ეს კონვენცია და სხვა საერთაშორისო ხელშეკრულებები ვაჭრობისა და გარემოს სფეროებში ავსებენ ერთმანეთს,

კიდევ ერთხელ ადასტურებენ რა, რომ სახელმწიფოებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის წესდებისა და საერთაშორისო სამართლის პრინციპების თანახმად, აქვთ სუვერენული უფლება, საკუთარი რესურსები დაამუშაონ თავისი პოლიტიკის შესაბამისად, რომელსაც ისინი აგარებენ გარემოსა და განვითარების სფეროში და პასუხისმგებელი არიან, უზრუნველყონ, რომ მათი იურისდიქციის ფარგლებში ან მათი კონკრეტული განხორციელებულმა ღონისძიებებმა ზიანი არ მიაყენოს იმ სხვა სახელმწიფოების ან რაიონების გარემოს, რომლებზედაც არ ვრცელდება მათი ეროვნული იურისდიქცია,

ითვალისწინებენ რა განვითარებადი ქვეყნების, განსაკუთრებით კი მათ შორის ყველაზე ნაკლებად განვითარებულების, აგრეთვე გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნების პირობებსა და განსაკუთრებულ მოთხოვნილებებს, კერძოდ, ქიმიური ნივთიერებების რეგულირების სფეროში მათი ეროვნული შესაძლებლობების გაზრდის აუცილებლობას, მათ შორის, ტექნოლოგიის გადაცემის, ფინანსური და ტექნიკური დახმარების გაწევისა და მხარეებს შორის თანამშრომლობისათვის ხელშეწყობის გზით,

სრულად ითვალისწინებენ რა 1994 წლის 6 მაისს ბარბადოსში მიღებულ პროგრამას მცირე კუნძულოვანი განვითარებადი სახელმწიფოების მდგრადი განვითარებისათვის მოქმედებათა უზრუნველყოფის შესახებ,

აღნიშნავენ რა განვითარებული და განვითარებადი ქვეყნების სათანადო შესაძლებლობებს, აგრეთვე სახელმწიფოების საერთო, მაგრამ განსხვავებულ პასუხისმგებლობას, როგორც ეს აღნიშნულია გარემოსა და განვითარების შესახებ რიო-დე-ჟანეიროს დეკლარაციის მე-7 პრინციპში,

აღიარებენ რა იმ მნიშვნელოვან წვლილს, რომლის შეტანაც შეუძლიათ კერძო სექტორსა და არასამთავრობო ორგანიზაციებს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გაფრქვევისა და გადაყრის შემცირების ან/და აღმოფხვრის უზრუნველყოფის საქმეში,

საბს უსვამენ რა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მწარმოებლების მიერ თავისი პროდუქციით გამოწვეული მავნე შედეგების შემცირებასა და ამგვარი ქიმიური ნივთიერებების მავნე თვისებების შესახებ მომხმარებლებისათვის, მთავრობებისა და საზოგადოებრიობისათვის ინფორმაციის მიწოდებაზე პასუხისმგებლობის თავის თავზე აღების მნიშვნელობას,

აღიარებენ რა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მავნე შემოქმედების თავიდან აცილებისათვის ზომების მიღების აუცილებლობას მათი სასიცოცხლო ციკლის ყველა ეტაპზე,

კვლავ ადასტურებენ რა გარემოსა და განვითარების შესახებ რიო-დე-ჟანეიროს დეკლარაციის მე-16 პრინციპს, რომლის თანახმადაც ეროვნული ხელისუფლება უნდა ისწრაფოდეს, ხელი შეუწყოს ეკოლოგიური დანახარჯების ინტერნალიზაციასა და ეკონომიკური საშუალებების გამოყენებას, იმ მიდგომის მხედველობაში მიღებით, რომ ძირითადად დამბინძურებელმა უნდა დაფაროს დაბინძურებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, საზოგადოებრივი ინვესტირებისათვის ხელის შეშლის გარეშე,

ხელს უწყობენ რა მხარეებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ პესტიციდებისა და სამრეწველო ქიმიური ნივთიერებების რეგულირებისა და შეფასების პროგრამები, შეიმუშაონ ასეთი პროგრამები,

აღიარებენ რა ეკოლოგიურად უსაფრთხო ალტერნატიული პროცესებისა და ქიმიური ნივთიერებების შეიმუშავებისა და გამოყენების დიდ მნიშვნელობას,

აღნიშნავენ რა თავის მტკიცე გადაწყვეტილებას, უზრუნველყონ ადამიანის ჯამრთელობისა და გარემოს დაცვა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მავნე ზემოქმედებისაგან,

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1 მიზანი

გარემოსა და განვითარების შესახებ რიო-დე-ჟანეიროს მე-15 პრინციპში აღნიშნული უსაფრთხოების ზომების მიღების პრინციპის გათვალისწინებით, ამ კონვენციის მიზანია ადამიანის ჯამრთელობისა და გარემოს დაცვა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლებისაგან.

მუხლი 2 განმარტებები

ამ კონვენციის მიზნებისათვის:

ა) “მხარე” ნიშნავს სახელმწიფოს ან ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალურ ორგანიზაციას, რომელმაც თანხმობა განაცხადა, თავის თავზე აიღოს ამ კონვენციით გათვალისწინებული ვალდებულებები და რომლისთვისაც ეს კონვენცია ძალაშია შესული;

ბ) “ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაცია” ნიშნავს რომელიმე რეგიონის სუვენერული სახელმწიფოების მიერ შექმნილ ორგანიზაციას, რომელსაც მისმა წევრმა სახელმწიფოებმა დაავალეს ამ კონვენციით რეგულირებული საკითხების შესწავლა და რომელიც სათანადო წესით უფლებამოსილია, თავისი შიდა პროცედურების შესაბამისად ხელი მოაწეროს ამ კონვენციას, მოახდინოს მისი რაგიფიკაცია, მიიღოს ან მოიწონოს იგი ან შეუერთდეს მას;

გ) “დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე მხარეები” ნიშნავს მხარეებს, რომლებიც ესწრებიან და კენჭისყრისას ხმას აძლევენ გადაწყვეტილების სასარგებლოდ ან საწინააღმდეგოდ

მუხლი 3

წინასწარგანზრახული წარმოებისა და გამოყენების შედეგად განხორციელებული გაფრქვევის შემცირების ან აღმოფხვრის ზომები

1. თითოეული მხარე:

ა) კრძალავს ან/და იღებს სამართლებრივ და ადმინისტრაციულ ზომებს, რომლებიც აუცილებელია, რათა აღიკვეთოს:

ა.ა) მის მიერ A დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების წარმოება და გამოყენება ამ დანართის დებულებების შესაბამისად;

ა.ბ) მის მიერ A დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების იმპორტი და ექსპორტი მე-2 პუნქტის დებულებათა შესაბამისად;

ბ) ზღუდავს მის მიერ B დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების

წარმოებასა და გამოყენებას, ამ დანართის დებულებათა შესაბამისად;

2. თითოეული მხარე იღებს სათანადო ზომებს, რათა უზრუნველყოს:

ა) A ან B დანართში შეგანილი ქიმიური ნივთიერების იმპორტი მხოლოდ;

ა.ა) ეკოლოგიურად უსაფრთხო მოცილების მიზნით, როგორც ეს აღნიშნულია მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის “დ” ქვეპუნქტში;

ა.ბ) იმგვარი გამოყენებისათვის ან იმ მიზნისათვის, რომელიც ნებადართულია ამ მხარისათვის A ან B დანართის თანახმად;

ბ) A დანართში შეგანილი ქიმიური ნივთიერების, რომლის ნებისმიერ წარმოებაზე ან გამოყენებაზე ვრცელდება კონკრეტული გამონაკლისი, ან B დანართში შეგანილი ქიმიური ნივთიერების, რომლის ნებისმიერი წარმოების ან გამოყენების მიმართ ძალაშია კონკრეტული გამონაკლისი ან მისაღები მიზანი, ექსპორტი წინასწარი დასაბუთებული თანხმობით გათვალისწინებული საერთაშორისო პროცედურების შესაბამისად;

ბ.ა) ეკოლოგიურად უსაფრთხო მოცილების მიზნით, როგორც ეს აღნიშნულია მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის “დ” ქვეპუნქტში;

ბ.ბ) იმ მხარეში, რომელსაც უფლება აქვს გამოიყენოს მოცემული ქიმიური ნივთიერება A ან B დანართის შესაბამისად;

ბ.გ) სახელმწიფოში, რომელიც არ არის ამ კონვენციის მხარე და რომელმაც ექსპორტიორ მხარეს წარუდგინა წლიური სერტიფიკატი. ასეთი სერტიფიკატი განსაზღვრავს ქიმიური ნივთიერების სავარაუდო გამოყენებას და შეიცავს განცხადებას ამგვარი ქიმიური ნივთიერების მიმართ იმის თაობაზე, რომ იმპორტიორი სახელმწიფო ვალდებულია იღებს:

ა. დაიცვას ადამიანის ჯამრთელობა და გარემო გაფრქვევის მინიმუმამდე დაყვანისათვის ან თავიდან აცილებისათვის საჭირო ზომების მიღებით;

ბ. დაიცვას მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის დებულებები;

გ. სათანადო შემთხვევებში შეასრულოს B დანართის II ნაწილის მე-2 პუნქტის დებულებები;

ასეთი სერტიფიკატი აგრეთვე შეიცავს ნებისმიერ შესაბამის დამხმარე დოკუმენტაციას, მაგალითად, კანონმდებლობით აქტებს, ნორმატიულ დოკუმენტებს ანდა აღმინისგრაფიულ ან საღირექტივო მითითებებს, ექსპორტიორი მხარე ამ სერტიფიკატს სამდივნოს უგზავნის მისი მიღებიდან სამოცი დღის განმავლობაში;

გ) A დანართში შეგანილი იმ ქიმიური ნივთიერების ექსპორტის განხორციელება, რომლის ნებისმიერ წარმოებასა და გამოყენებაზე არც ერთი მხარისათვის აღარ მოქმედებს კონკრეტული გამონაკლისები, გარდა მისი ეკოლოგიურად უსაფრთხო მოცილების მიზნით, როგორც ეს აღნიშნულია მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის “დ” ქვეპუნქტში;

დ) ამ პუნქტის მიზნებისათვის გერმინი “სახელმწიფო, რომელიც არ არის ამ კონვენციის მხარე” კონკრეტული ქიმიური ნივთიერებების მიმართ მოიცავს სახელმწიფოს ან ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალურ ორგანიზაციას, რომელმაც არ მისცა თანხმობა, მოცემული ქიმიური ნივთიერებების მიმართ ყოფილიყო შემლუღული ამ კონვენციის დებულებით.

3. თითოეული მხარე, რომელსაც აქვს ახალი პესტიციდების ან ახალი სამრეწველო ქიმიური ნივთიერებების რეგულირებისა და შეფასების ერთი ან რამდენიმე პროგრამა, იღებს რეგულირების ზომებს იმ ახალი პესტიციდების ან ახალი სამრეწველო ქიმიური ნივთიერებების წარმოებისა და გამოყენების თავიდან აცილების

მიზნით, რომლებიც D დანართის პირველ პუნქტში აღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით ამქვეყნებენ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მახასიათებლებს.

4. თითოეული მხარე, რომელსაც აქვს ახალი პესტიციდების ან სამრეწველო ქიმიური ნივთიერებების რეგულირებისა და შეფასების ერთი ან რამდენიმე პროგრამა, ამქვეყნებენ ხმარებაში არსებული პესტიციდების ან სამრეწველო ქიმიური ნივთიერებების შეფასებისას იქ, სადაც აუცილებელი, ამ პროგრამის ფარგლებში, ითვალისწინებს D დანართის პირველ პუნქტში აღნიშნულ კრიტერიუმებს.

5. თუ ამ კონვენციით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, პირველი და მე-2 პუნქტები არ ვრცელდება ქიმიურ ნივთიერებათა იმ მოცულობის მიმართ, რომელიც გამოიყენება ლაბორატორიული კვლევისას და როგორც ეგალონური სტანდარტი.

6. ნებისმიერი მხარე, რომლის მიმართაც მოქმედებს კონკრეტული გამონაკლისი A დანართის შესაბამისად ანდა კონკრეტული გამონაკლისი ან მისაღები მიზანი B დანართის შესაბამისად, იღებს სათანადო ზომებს, რათა უზრუნველყოს, რომ ასეთი გამონაკლისის ან მიზნის ფარგლებში ნებისმიერი წარმოება ან გამოყენება განხორციელდეს იმგვარად, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ან მინიმუმამდე დაყვანილი ადამიანზე ზემოქმედება და გარემოში გაფრქვევა, გამოყენების სახეობების მიმართ, რომლებსაც მოიცავს გამონაკლისი ან მისაღები მიზანი და რომლებიც დაკავშირებულია ნორმალური გამოყენების პირობებში გარემოში წინასწარგანზრახულ გაფრქვევასთან, ასეთი გაფრქვევები უნდა იყოს შეძლებისდაგვარად მინიმალური ნებისმიერი გამოსაყენებელი ნორმებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების გათვალისწინებით.

მუხლი 4

კონკრეტული გამონაკლისების რეესტრი

1. აღნიშნულით იქმნება რეესტრი იმ მხარეთა განსაზღვრის მიზნით, რომლებსაც აქვთ A და B დანართებში ჩამოთვლილი კონკრეტული გამონაკლისები, იგი არ განსაზღვრავს მხარეებს, რომლებიც იყენებენ A და B დანართების დებულებებს, რომელთა განხორციელება შეუძლია ყველა მხარეს. რეესტრს აწარმოებს სამდივნო და იგი ღიაა საზოგადოებისათვის.

2. რეესტრში შეტანილია:

- ა) A და B დანართებში ჩამოთვლილი კონკრეტული გამონაკლისების ნუსხა;
- ბ) მხარეთა ნუსხა, რომლებსაც აქვთ A და B დანართში აღნიშნული კონკრეტული გამონაკლისი;
- გ) რეგისტრაციაში გატარებული თითოეული კონკრეტული გამონაკლისის მოქმედების ვადების ნუსხა.

3. ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც გახდება მხარე, შეუძლია სამდივნოსათვის წერილობითი შეტყობინების გაგზავნით რეგისტრაციაში გაატაროს A და B დანართში ჩამოთვლილი კონკრეტული გამონაკლისების ერთი ან რამდენიმე სახეობა.

4. იმ შემთხვევაში, თუ მხარემ რეესტრში არ მიუთითა უფრო აღრეული თარიღი ან თუ მოქმედების ვადა არ იქნება გაგრძელებული მე-7 პუნქტის შესაბამისად, კონკრეტული გამონაკლისების ნებისმიერი რეგისტრაცია უქმდება კონკრეტული ქიმიური ნივთიერების მიმართ ან კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან ხუთი წლის

შემდეგ.

5. მხარეთა კონფერენცია თავის პირველ თათბირზე იღებს გადაწყვეტილებას რეესტრში შეტანილი მონაცემების გადასინჯვის პროცესის შესახებ.

6. რეესტრში შეტანილი ამა თუ იმ მონაცემების მიმოხილვამდე შესაბამისი მხარე სამდივნოს წარუდგენს მოხსენებას მოცემული გამონაკლისის რეგისტრაციის შენარჩუნების აუცილებლობის დასაბუთებით. სამდივნო ამ მოხსენებას უგზავნის ყველა მხარეს. რეგისტრაცია მიმოხილება მთელი არსებული ინფორმაციის საფუძველზე. ამის შემდეგ, მხარეთა კონფერენციას შესაბამისი მხარის მიმართ შეუძლია შეიმუშაოს ისეთი რეკომენდაციები, როგორცაა იგი საჭიროდ მიიჩნევს.

7. შესაბამისი მხარის თხოვნით მხარეთა კონფერენციას შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება კონკრეტული გამონაკლისის მოქმედების ვადის ხუთ წლამდე გაგრძელების შესახებ. მხარეთა კონფერენცია გადაწყვეტილების მიღებისას სათანადოდ ითვალისწინებს მხარეების, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და მხარეების, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, განსაკუთრებულ ვითარებას.

8. ნებისმიერ მხარეს სამდივნოსათვის წერილობითი შეტყობინების გავზავნით შეუძლია ნებისმიერ დროს რეესტრიდან გამოითხოვოს საწყისი მონაცემები კონკრეტული გამონაკლისის შესახებ, ქვეყნის მიხედვით. ეს გამონაკლისი ძალაში შედის შეტყობინებაში მითითებული თარიღიდან.

9. როდესაც აღარ არის არც ერთი მხარე, რომელიც რეგისტრაციაშია გატარებული კონკრეტული გამონაკლისის მოცემული სახეობის მიმართ, ვერავითარი ახალი რეგისტრაცია მის მიმართ ვერ განხორციელდება.

მუხლი 5

წინასწარგანზრახული წარმოების შედეგად გამხორციელებული გაფრქვევის შემცირების ან აღმოფხვრის ზომები

ყოველი მხარე ანთროპოგენური წყაროებიდან C დანართში ჩამოთვლილი თითოეული ქიმიური ნივთიერების საერთო გაფრქვევის შესამცირებლად, მათი მუდმივი მინიმუმაციისა და იქ, სადაც ეს შესაძლებელია, საბოლოო აღმოფხვრის მიზნით იღებს, სულ მცირე, შემდეგ ზომებს:

ა) ამ მხარისათვის აღნიშნული კონვენციის ძალაში შესვლიდან ორი წლის განმავლობაში შეიმუშავენს მოქმედებათა გეგმას ან, თუ ეს აუცილებელია, მოქმედებათა რეგიონალურ ან სუბრეგიონალურ გეგმას და შემდგომ ახორციელებს მას, როგორც მე-7 მუხლში აღნიშნული შესრულების გეგმის შემადგენელ ნაწილს, რომელიც განკუთვნილია C დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების იდენტიფიკაციისათვის, თვისებათა განსაზღვრისა და გაფრქვევის საკითხების გადაწყვეტისათვის, აგრეთვე “ბ”-“ე” ქვეპუნქტების განხორციელების ხელშეწყობისათვის. მოქმედებათა გეგმა შეიცავს შემდეგ ელემენტებს:

ა.ა) არსებული და პროგნოზირებადი გაფრქვევების შეფასებას, წყაროების კადასტრების შემუშავებისა და წარმოების და C დანართში მითითებული წყაროების კატეგორიების გათვალისწინებით გაფრქვევების შეფასების ჩათვლით;

ა.ბ) მხარის იმ პოლიტიკისა და კანონების ეფექტიანობის შეფასებას, რომლებიც მიმართულია ამგვარი გაფრქვევების მოსაწესრიგებლად;

ა.გ) ვალდებულებების შესასრულებლად მიმართულ სტრატეგიებს “ა.ა” და “ა.ბ”

ქვეპუნქტებში აღნიშნული შეფასებების გათვალისწინებით;

ა.დ) განათლების, კადრების მომზადებისა და ამ სტრატეგიებთან დაკავშირებულ საკითხებზე ცოდნის ამაღლების ხელშემწყობ ზომებს;

ა.ე) ყოველ ხუთ წელიწადში ერთხელ სტრატეგიების რეალიზებისა და ამ პუნქტის ფარგლებში გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების საქმეში მათი წყალობით მიღწეული წარმატების მიმოხილვას; ასეთი მიმოხილვები შეიგანება მე-15 მუხლის შესაბამისად წარდგენილ მოხსენებებში;

ა.ვ) მოქმედებათა გეგმის, მათ შორის, მასში გათვალისწინებული სტრატეგიებისა და ზომების, შესრულების გრაფიკს;

ბ) ხელს უწყობს არსებული, განხორციელებადი და პრაქტიკული ზომების გამოყენებას, რომლებიც შეძლებენ ოპერატიულად უზრუნველყონ ან წყაროს ლიკვიდაცია ან გაფრქვევის დონეების რეალური და მნიშვნელოვანი შემცირება;

გ) ხელს უწყობს განვითარებას და, თუ იგი საჭიროდ მიიჩნევა, C დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების წარმოქმნისა და გაფრქვევის თავიდან აცილების მიზნით მოითხოვს მონაცვლე ან სახეცვლილი მასალების, პროდუქტებისა და პროცესების გამოყენებას გაფრქვევის თავიდან აცილების და შემცირების ზომების შესახებ C დანართში მოყვანილი ზოგადი მითითებების მხედველობაში მიღებით, აგრეთვე იმ სახელმძღვანელო პრინციპების გათვალისწინებით, რომლებიც მიღებული იქნება მხარეთა კონფერენციის გადაწყვეტილების შესაბამისად;

დ) ხელს უწყობს და, თავისი მოქმედებათა გეგმის შესრულების გრაფიკის შესაბამისად, მოითხოვს ახალი წყაროებისათვის საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის გამოყენებას მხარის მიერ განსაზღვრული წყაროების კატეგორიების ფარგლებში, რომელიც საჭიროებს ამგვარი ზომების მიღებას მხარის მოქმედებათა გეგმის ფარგლებში, საწყის ეტაპზე C დანართის II ნაწილში მითითებული წყაროების კატეგორიებისათვის განსაკუთრებული ყურადღების დათმობით. ნებისმიერ შემთხვევაში ამ დანართის II ნაწილში აღნიშნული კატეგორიების ფარგლებში ახალი წყაროების მიმართ საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის გამოყენების მოთხოვნა უნდა ამოქმედდეს შესაძლებლობისამებრ თანდათანობით, მაგრამ ამ მხარისათვის კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან არა უგვიანეს ოთხი წლისა. აღნიშნული კატეგორიების მიმართ მხარეები ითვალისწინებენ ამ დანართში მოყვანილ გაფრქვევების თავიდან აცილებისა და შემცირების ზომების მიღების შესახებ ზოგად მითითებებსა და სახელმძღვანელო პრინციპებს საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკისა და გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეების თაობაზე, რომლებიც მიღებული იქნება მხარეთა კონფერენციის გადაწყვეტილების შესაბამისად;

ე) თავისი მოქმედებათა გეგმის შესაბამისად ხელს უწყობს საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკისა და გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეების გამოყენებას;

ე.ა) C დანართის II ნაწილში მითითებული წყაროების კატეგორიების ფარგლებში არსებული წყაროებისა და ამ დანართის III ნაწილში მოყვანილი წყაროების მიმართ;

ე.ბ) ახალი წყაროების მიმართ, C დანართის III ნაწილში მითითებული წყაროების კატეგორიების ფარგლებში, რომლებიც მხარის მიერ არ განიხილებოდა “დ” ქვეპუნქტის ფარგლებში.

საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკისა და გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეების გამოყენებისას მხარეებმა უნდა გაითვალისწინონ ზოგადი

მითითებები გაფრქვევის თავიდან აცილებისა და შემცირების ზომების მიღების თაობაზე, აღნიშნული C დანართში, და სახელმძღვანელო პრინციპები საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკისა და გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეების შესახებ, რომლებიც მიღებული იქნება მხარეთა კონფერენციის გადაწყვეტილების შესაბამისად;

ვ) ამ პუნქტის და C დანართის მიზნებისათვის:

ვ.ა) “საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკა” ნიშნავს ყველაზე უფრო ეფექტურ და წარმატებულ ეტაპს ღონისძიებებისა და მათი გამოყენების მეთოდების შემუშავებაში, რომლებიც მიუთითებს კონკრეტული ტექნიკის პრაქტიკულ მიზანშეწონილობაზე ძირითადად უზრუნველყოს გაფრქვევის შეზღუდვის საფუძველი, რომლის მიზანია, თავიდან აიცილოს და იქ, სადაც ეს შესაძლებელია, მთლიანობაში უზრუნველყოს C დანართის I ნაწილში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების გაფრქვევისა და მთლიანად გარემოზე მათი გემოქმედების შემცირება. ამ მხრივ:

ვ.ბ) “ტექნიკა” მოიცავს როგორც ნამუშევარ ტექნოლოგიას, აგრეთვე დანადგარის პროექტირების, მშენებლობის, ექსპლუატაციაში გადაცემის, ფუნქციონირებისა და ექსპლუატაციიდან გამოყვანის მეთოდებს;

ვ.გ) “ხელმისაწვდომი” ტექნიკა ნიშნავს ტექნიკას, მისაწვდომს ოპერატორისათვის, აგრეთვე შემუშავებულს იმ მასშტაბებში, რომლებიც იძლევა მისი გამოყენების შესაძლებლობას შესაბამის სამრეწველო სექტორში, ეკონომიკურად და ტექნიკურად განხორციელებად პირობებში, ხარჯებისა და უპირატესობების გათვალისწინებით;

ვ.დ) “საუკეთესო” ნიშნავს მთლიანად გარემოს დაცვის სფეროში ყველაზე უფრო ეფექტურ მიღწევებს;

ვ.ე) “გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეები” ნიშნავს გარემოსდაცვითი საქმიანობის რეგულირების ზომებისა და სტრატეგიების ყველაზე უფრო მისაღები შეთავსების გამოყენებას;

ვ.ვ) “ახალი წყარო” ნიშნავს ნებისმიერ წყაროს, რომლის მშენებლობა ან მნიშვნელოვანი მოდიფიკაცია დაიწყო:

ა. მოცემული მხარისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან ერთი წლის შემდეგ მაინც;

ბ. მოცემული მხარისათვის C დანართში შეგანილი შესწორების ძალაში შესვლის თარიღიდან, როდესაც მოცემულ წყაროზე ვრცელდება ამ კონვენციის დებულებები მხოლოდ ამ შესწორების საფუძველზე, ერთი წლის შემდეგ მაინც;

გ) მე-3 პუნქტის ფარგლებში საუკეთესო ხელმისაწვდომ ტექნიკასთან დაკავშირებულ ვალდებულებათა შესასრულებლად მხარეს შეუძლია გამოიყენოს ზღვრული გაფრქვევების შეფასება ან ეფექტიანობის სტანდარტები.

მუხლი 6

მარაგთან და ნარჩენებთან დაკავშირებული გაფრქვევების შემცირების ან ლიკვიდაციის ზომები

1. მარაგის, რომელიც შედგება A და B დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებებისაგან ან შეიცავს მათ, და ნარჩენების, პროდუქტებისა და ნარჩენებად ქცეული ნაკეთობების ჩათვლით, რომლებიც შედგება A, B და C დანართში შეგანილი ქიმიური ნივთიერებისაგან, შეიცავს მას ანდა დაბინძურებულია ამ ნივთიერებებით,

იმგვარი რეგულირების უზრუნველყოფისათვის, რომ დაცული იქნეს ადამიანის ჯამრთელობა და გარემო, თითოეული მხარე:

ა) შეიმუშავეს შესაბამის სტრატეგიებს, რათა გამოვლენილ იქნეს:

ა.ა) A და B დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებებისაგან შემდგარი ან მათი შემცველი მარაგი;

ა.ბ) A, B ან C დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებებისაგან შემდგარი, მათი შემცველი ან მათით დაბინძურებული ნარჩენები და ხმარებაში არსებული პროდუქტები და ნაკეთობები;

ბ) შესაძლებლობების ფარგლებში გამოავლენს A ან B დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებებისაგან შემდგარ ან მათ შემცველ მარაგს “ა” ქვეპუნქტში მითითებული სტრატეგიების საფუძველზე;

გ) სათითაოდ უზრუნველყოფს მარაგის უსაფრთხო, ეფექტიან და ეკოლოგიურად რაციონალურ რეგულირებას. A ან B დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების მარაგი მას შემდეგ, რაც აიკრძალება მათი გამოყენება A დანართის რომელიმე კონკრეტული გამონაკლისის ანდა B დანართის რომელიმე კონკრეტული გამონაკლისის ან მისაღები მიზნის საფუძველზე, გარდა იმ მარაგისა, რომლის ექსპორტი ნებადართულია მე-3 პუნქტის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ჩაითვლება ნარჩენებად და მათი რეგულირება ხორციელდება “დ” ქვეპუნქტის დებულებათა შესაბამისად;

დ) იღებს სათანადო ზომებს, რათა უზრუნველყოს ასეთი ნარჩენების, მათ შორის, ნარჩენებად ქცეული პროდუქტებისა და ნაკეთობების:

დ.ა) ეკოლოგიურად უსაფრთხო დამუშავება, შეგროვება, გრანსპორტირება და შენახვა;

დ.ბ) იმგვარად მოშორება, რომ განადგურდეს მათ შემადგენლობაში არსებული მდგრადი ორგანული დამბინძურებლები ან შეუქცევად გარდაიქმნას და არ გამოამჟღავნოს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების თვისებები ან მათი მოშორება სხვა, ეკოლოგიურად უსაფრთხო გზით იმ შემთხვევაში, თუ განადგურება ან შეუქცევადი გარდაქმნა ეკოლოგიური თვალსაზრისით არ არის უკეთესი ვარიანტი ან თუ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების კონცენტრაცია დაბალია, საერთაშორისო წესების, სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების, მათ შორის, იმ პრინციპების, რომლებიც შეიძლება შეიმუშავეს მე-2 პუნქტის შესაბამისად, და საშიში ნარჩენების რეგულირების განმსაზღვრელი შესაბამისი გლობალური და რეგიონალური რეჟიმის გათვალისწინებით;

დ.გ) იმგვარად მოშორებაზე ნების მიუცემლობა, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების რეკუპერაცია, რეცირკულაცია, უგილიზაცია, პირდაპირი მეორეული გამოყენება ან ალტერნატიული გამოყენება;

დ.დ) საერთაშორისო საზღვრებზე გადაგანისას საერთაშორისო წესების, სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების გათვალისწინება;

ე) მიმართავს ძალისხმევას, რომ შეიმუშაოს შესაბამისი სტრატეგიები A, B ან C დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებით დაბინძურებული უბნების გამოსაწმენად. ამ უბნების აღდგენითი სამუშაოების განხორციელების შემთხვევაში, ამგვარი სამუშაოები უნდა შესრულდეს ეკოლოგიურად უსაფრთხო საშუალებებით;

2. მხარეთა კონფერენცია მჭიდროდ თანამშრომლობს საშიში ნარჩენების გრანსასაზღვრო გადაზიდვასა და მათი მოცილებაზე კონკრეტული შესახებ ბაზელის კონვენციის შესაბამის ორგანოებთან, კერძოდ:

ა) აღგენს განადგურებისა და შეუქცევადი გარდაქმნის დონეებს, რომლებიც აუცილებელია, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ არ გამოვლინდეს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების თვისებები, როგორც ეს აღნიშნულია D დანართის პირველ პუნქტში;

ბ) განსაზღვრავს იმ მეთოდებს, რომლებსაც იგი მიიჩნევს ეკოლოგიურად უსაფრთხო მოცილების მეთოდებად, რის შესახებაც გემოთაა აღნიშნული;

გ) სათანადოდ მუშაობს A, B და C დანართებში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების კონცენტრაციების დონეების დასადგენად, რათა განსაზღვროს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების დაბალი შემცველობა პირველი პუნქტის "დ.ბ" ქვეპუნქტის შესაბამისად.

მუხლი 7 **შესრულების გეგმები**

1. თითოეული მხარე:

ა) შეიმუშავეს და ისწრაფვის განახორციელოს ამ კონვენციით გათვალისწინებული თავისი ვალდებულებების შესრულების გეგმა;

ბ) მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან ორი წლის განმავლობაში მხარეთა კონფერენციას უგზავნის თავის შესრულების გეგმას;

გ) თავის შესრულების გეგმას გადასინჯავს და სათანადოდ განაახლებს პერიოდულად და იმ პროცედურის შესაბამისად, რომელიც განსაზღვრული იქნება მხარეთა კონფერენციის გადაწყვეტილებაში.

2. მხარეები მიზანშეწონილობის შემთხვევაში თანამშრომლობენ უშუალოდ ან გლობალური, რეგიონალური და სუბრეგიონალური ორგანიზაციების მეშვეობით და თავიანთი შესრულების გეგმების შემუშავების, განხორციელებისა და განახლების ხელშეწყობის მიზნით კონსულტაციებს აგარებენ თავიანთ ეროვნულ დაინტერესებულ მხარეებთან, მათ შორის, ქალთა ორგანიზაციებთან და ბავშვთა ჯამრთელობის დამცველ ჯგუფებთან.

3. მხარეები ისწრაფიან, გამოიყენონ და, აუცილებლობის შემთხვევაში, შექმნან საშუალებები, რათა მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების ეროვნული შესრულების გეგმები, სადაც ეს მიზანშეწონილია, შეიგანონ თავიანთ მდგრადი განვითარების სტრატეგიაში.

მუხლი 8 **ქიმიური ნივთიერებების შეგანა A, B და C დანართებში**

1. მხარეს შეუძლია სამდივნოს წარუდგინოს წინადადება რომელიმე ქიმიური ნივთიერების A, B ან/და C დანართში შეგანის შესახებ. წინადადება უნდა შეიცავდეს D დანართში მითითებულ ინფორმაციას. წინადადების წარდგენისას მხარეს შეიძლება დახმარება გაუწიონ სხვა მხარეებმა ან/და სამდივნომ.

2. სამდივნო ამოწმებს, შეიცავს თუ არა წარმოდგენილი წინადადება D დანართში მითითებულ ინფორმაციას. თუ სამდივნო მიიჩნევს, რომ წინადადება შეიცავს აღნიშნულ ინფორმაციას, იგი წინადადებას უგზავნის მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების განმხილველ კომიტეტს.

3. კომიტეტი განიხილავს წინადადებას და იყენებს D დანართში მოცემულ

შერჩევის კრიტერიუმებს მოქნილი და გრანსპარენტული მიდგომის საფუძველზე, მთელი წარმოდგენილი ინფორმაციის კომპლექსური და დაბალანსებული გათვალისწინებით.

4. თუ კომიტეტი გადაწყვეტს, რომ:

ა) იგი კმაყოფილია შერჩევის კრიტერიუმების შესრულებით, იგი სამდივნოს მეშვეობით ამ წინადადებასა და კომიტეტის შეფასებას უგზავნის ყველა მხარეს და დამკვირვებელს და სთავაზობს მათ, წარმოადგინონ E დანართში აღნიშნული ინფორმაცია;

ბ) მას არ აკმაყოფილებს შერჩევის კრიტერიუმების დაცვა, იგი სამდივნოს მეშვეობით აცნობებს ყველა მხარესა და დამკვირვებელს, ამ წინადადებასა და კომიტეტის შეფასებას წარუდგენს ყველა მხარეს და წინადადება უარყოფილი იქნება.

5. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ხელახლა წარუდგინოს კომიტეტს წინადადება, რომელიც უარყოფილი იქნა მის მიერ მე-4 პუნქტის შესაბამისად. ხელმეორედ წარდგენისას წინადადებაში შეიძლება შეგანილ იქნეს ამ მხარის მიერ წამოწეული ნებისმიერი პრობლემური საკითხი, აგრეთვე კომიტეტის მიერ მისი დამატებითი განხილვის დასაბუთება. თუ ამ პროცედურის შესრულების შემდგომ კომიტეტი კვლავ უარყოფს წინადადებას, მხარეს შეუძლია სადავოდ გახადოს კომიტეტის გადაწყვეტილება, ხოლო მხარეთა კონფერენცია ამ საკითხს განიხილავს თავის მომავალ სესიაზე. მხარეთა კონფერენციას შეუძლია D დანართში მოყვანილი შერჩევის კრიტერიუმებისა და კომიტეტის შეფასების და ნებისმიერი მხარის ან დამკვირვებლის მიერ წარმოდგენილი ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაციის გათვალისწინებით მიიღოს გადაწყვეტილება წინადადებისათვის მსვლელობის მიცემის თაობაზე.

6. თუ კომიტეტი გადაწყვეტს, რომ დაცული იყო შერჩევის კრიტერიუმები, ან მხარეთა კონფერენცია დაადგენს, რომ წინადადებას უნდა მიეცეს მსვლელობა, კომიტეტი აგრძელებს წინადადების განხილვას ნებისმიერი მიღებული შესაბამისი დამატებითი ინფორმაციის გათვალისწინებით და დანართის შესაბამისად ამზადებს რისკის დახასიათების პროექტს. იგი სამდივნოს მეშვეობით ამ პროექტს წარუდგენს ყველა მხარეს და დამკვირვებელს, აგროვებს მათ გექნიკურ შენიშვნებს და ამ შენიშვნების გათვალისწინებით ასრულებს რისკის დახასიათების მომზადებას.

7. თუ E დანართის შესაბამისად მომზადებული რისკის დახასიათების საფუძველზე კომიტეტი დაასკვნის, რომ:

ა) მოცემულმა ქიმიურმა ნივთიერებამ გარემოში, შორ მანძილზე გადაგანისას შეიძლება გამოიწვიოს ადამიანის ჯამრთელობისათვის ან/და გარემოსათვის მნიშვნელოვანი არახელსაყრელი შედეგები, რომლებიც მოითხოვს გლობალურ მოქმედებებს, წინადადებას უნდა მიეცეს მსვლელობა. სრული მეცნიერული უტყუარობის არარსებობა არ აბრკოლებს რისკის რეგულირების შეფასების მომზადებას. კომიტეტი სამდივნოს მეშვეობით ყველა მხარისა და დამკვირვებლისგან გამოითხოვს ინფორმაციას F დანართში აღნიშნული მოსაზრებების შესახებ, შემდგომ იგი ამზადებს რისკის რეგულირების შეფასებას, რომელიც შეიცავს მოცემული ქიმიური ნივთიერების რეგულირების შესაძლო ზომების ანალიზს ამ დანართის შესაბამისად;

ბ) წინადადებას არ უნდა მიეცეს მსვლელობა, იგი სამდივნოს მეშვეობით ყველა მხარესა და დამკვირვებელს წარუდგენს რისკის დახასიათებას და უარყოფს ამ წინადადებას.

8. ნებისმიერ წინადადებასთან დაკავშირებით, რომელიც უარყოფილი იქნა მე-7 პუნქტის "ბ" ქვეპუნქტის შესაბამისად, მხარეს შეუძლია თხოვნით მიმართოს მხარეთა კონფერენციას განიხილოს საკითხი იმის თაობაზე, რომ კომიტეტს დაევალოს იმ

ვადამი, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს ერთ წელს, გამოითხოვოს დამატებითი ინფორმაცია წინადადების წარმომდგენი მხარისა და სხვა მხარეებისაგან. აღნიშნული პერიოდის გასვლის შემდგომ ნებისმიერი წარმოდგენილი ინფორმაციის საფუძველზე კომიტეტი კვლავ განიხილავს წინადადებას მე-6 პუნქტის შესაბამისად და მხარეთა კონფერენციის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტის მიხედვით. თუ ამ პროცედურის შესრულების შემდგომ კომიტეტი კვლავ უარყოფს წინადადებას, მხარეს შეუძლია სადავოდ გახადოს კომიტეტის ეს გადაწყვეტილება, ხოლო მხარეთა კონფერენცია იხილავს ამ საკითხს თავის მომავალ სესიაზე. მხარეთა კონფერენციას შეუძლია E დანართის საფუძველზე მომზადებული რისკის დახასიათებაზე დაყრდნობით და კომიტეტის შეფასებისა და ნებისმიერი მხარის ან დამკვირვებლის მიერ მოწოდებული ნებისმიერი დამატებითი ინფორმაციის გათვალისწინებით მიიღოს გადაწყვეტილება იმის თაობაზე, რომ წინადადებას უნდა მიეცეს მსვლელობა. თუ მხარეთა კონფერენცია მიიჩნევს, რომ საჭიროა, გაგრძელდეს წინადადების განხილვა, კომიტეტი ამზადებს რისკის რეგულირების შეფასებას.

9. მე-6 პუნქტში აღნიშნული რისკის დახასიათებისა და მე-7 პუნქტის “ა” ქვეპუნქტში ან მე-8 პუნქტში აღნიშნული რისკის რეგულირების შეფასების საფუძველზე კომიტეტი შეიმუშავებს რეკომენდაციას მხარეთა კონფერენციის მიერ მოცემული ქიმიური ნივთიერების A, B ან/და C დანართში შეტანის საკითხის განხილვის მიზანშეწონილობის თაობაზე. მხარეთა კონფერენცია, კომიტეტის რეკომენდაციის, მათ შორის, სრული მეცნიერული უტყუარობის არარსებობის, სათანადო გათვალისწინებით, სიფრთხილის საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას მოცემული ქიმიური ნივთიერების A, B ან/და C დანართში შეტანის შესახებ და განსაზღვრავს მისი რეგულირების ზომებს.

მუხლი 9 **ინფორმაციის გაცვლა**

1. თითოეული მხარე ამარტივებს ან ახორციელებს ინფორმაციის გაცვლას, რომელიც შეეხება:

ა) მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების წარმოების, გამოყენების და გაფრქვევის შემცირებას ან ლიკვიდაციას;

ბ) მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების ალტერნატივებს, მასთან დაკავშირებული რისკისა და ეკონომიკური და სოციალური დანახარჯების შესახებ ინფორმაციის ჩათვლით.

2. მხარეები პირველ პუნქტში აღნიშნულ ინფორმაციას ერთმანეთში ცვლიან უშუალოდ ან სამდივნოს საშუალებით.

3. თითოეული მხარე ამ ინფორმაციის გაცვლის მიზნით ნიშნავს ეროვნულ საკოორდინაციო ცენტრს.

4. სამდივნო მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების შესახებ ინფორმაციის, მათ შორის, მხარეების, სამთავრობოთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ მიწოდებული ინფორმაციის, მიმართ ასრულებს შუამავლის როლს.

5. ამ კონვენციის მიზნებისათვის ინფორმაცია გარემოსა და ადამიანის ჯამრთელობისა და უსაფრთხოების საკითხების შესახებ არ განიხილება, როგორც კონფიდენციალური. მხარეები, რომლებიც ამ კონვენციის შესაბამისად ახორციელებენ სხვა ინფორმაციის გაცვლას, ნებისმიერი კონფიდენციალური ინფორმაციის დაცვას უზრუნველყოფენ ურთიერთშეთანხმებების საფუძველზე.

მუხლი 10 საზოგადოებრიობის ინფორმირება, ცოდნის ამაღლება და განათლება

1. თითოეული მხარე თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში ეხმარება და ხელს უწყობს:

ა) მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების შესახებ საკითხებში თავისი სადირექტივო და ხელმძღვანელი ორგანოების ცოდნის ამაღლებას;

ბ) საზოგადოებრიობისათვის მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების შესახებ არსებული ინფორმაციის სრულად მიწოდებას მე-9 მუხლის მე-5 პუნქტის გათვალისწინებით;

გ) მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების, ადამიანის ჯამრთელობისა და გარემოსათვის მათი შედეგების და მათი ალტერნატივების შესახებ სასწავლო და საზოგადოებრივ-საგამანათლებლო პროგრამების შემუშავებასა და განხორციელებას, განსაკუთრებით ქალებისათვის, ბავშვებისა და ნაკლებად განათლებული პირებისათვის;

დ) საზოგადოებრიობის მონაწილეობას მდგრად ორგანულ დამბინძურებლებთან და ადამიანის ჯამრთელობისა და გარემოსათვის მათ შედეგებთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტაში, აგრეთვე რეაგირების შესაბამისი ზომების შემუშავების საქმეში, მათ შორის, შესაძლებლობათა შექმნა, რომლებიც ეროვნულ დონეზე უზრუნველყოფს კონვენციის განხორციელებაში წვლილის შეტანას;

ე) მუშათა, სამეცნიერო, მასწავლებელთა, ტექნიკური და მმართველობითი კადრების მომზადებას;

ვ) საზოგადოებრიობის განათლებისა და მისთვის ინფორმაციის მიწოდებისათვის ეროვნულ და საერთაშორისო დონეებზე მასალების მომზადებასა და გაცვლას;

ზ) ეროვნულ და საერთაშორისო დონეებზე საგამანათლებლო და სასწავლო პროგრამების შემუშავებას და განხორციელებას.

2. თითოეული მხარე თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში უზრუნველყოფს, რომ საზოგადოებრიობისათვის ხელმისაწვდომი იყოს პირველ პუნქტში აღნიშნული საჯარო ინფორმაცია და რეგულარულად ხდებოდეს ამ ინფორმაციის განახლება.

3. თითოეული მხარე თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში მოუწოდებს, რომ სამრეწველო და პროფესიონალი მომხმარებლები დაეხმარონ და ხელი შეუწყონ პირველ პუნქტში აღნიშნული ინფორმაციის წარდგენას ეროვნულ და, იქ, სადაც ეს აუცილებელია, სუბრეგიონალურ, რეგიონალურ და გლობალურ დონეებზე.

4. მდგრად ორგანულ დამბინძურებლებისა და მათი ალტერნატივების შესახებ ინფორმაციის უზრუნველყოფისას მხარეებს შეუძლიათ გამოიყენონ უსაფრთხოების მონაცემთა ფორმები, მოხსენებები, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების შესაძლებლობები და კავშირგამბულობის სხვა საშუალებები და ეროვნულ და რეგიონალურ დონეებზე შექმნან საინფორმაციო ცენტრები.

5. თითოეული მხარე დადებითად აფასებს და განიხილავს ისეთი მექანიზმების შექმნის საკითხს, როგორებიცაა გაფრქვევების და დამბინძურებლების გადაგანის რეგისტრები A, B ან C დანართში ჩამოთვლილი, გაფრქვეული ან მოცილებული ქიმიური ნივთიერებების ყოველწლიური მოცულობების საანგარიშო მაჩვენებლების შესახებ ინფორმაციის შეგროვებისა და გავრცელებისათვის.

მუხლი 11 კვლევა, განვითარება და მონიტორინგი

1. მხარეები თავიანთი შესაძლებლობების ფარგლებში ხელს უწყობენ ან/და ახორციელებენ ეროვნულ და საერთაშორისო დონეებზე შესაბამის სამეცნიერო კვლევებს, განვითარებას, მონიტორინგს და თანამშრომლობენ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების, და საჭიროების შემთხვევაში, მათი ალტერნატივების და პოტენციურად მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების სფეროში, კერძოდ, ისეთ საკითხებში, როგორებიცაა:

- ა) წყაროები და გაფრქვევა გარემოში;
- ბ) არსებობა, დონეები ადამიანთა ორგანიზმში და გარემოში და შესაბამისი ტენდეციები;
- გ) გარემოში გადატანა, "ბედი" და გარდაქმნა;
- დ) ბემოქმედება ადამიანის ჯამრთელობასა და გარემოზე;
- ე) სოციალურ-ეკონომიური და კულტურული შედეგები;
- ვ) გაფრქვევების შემცირება ან/და ლიკვიდაცია;
- ზ) წარმოქმნის წყაროების აღრიცხვის მეთოდოლოგიის უნიფიცირება და გაფრქვევის გაზომვის ანალიტიკური მეთოდები.

2. მხარეები პირველი პუნქტის შესასრულებლად ზომების მიღებისას თავიანთი შესაძლებლობების ფარგლებში:

ა) მიზანშეწონილობის შემთხვევაში უზრუნველყოფენ იმ საერთაშორისო პროგრამების, ქსელებისა და ორგანიზაციების მხარდაჭერას, რომელთა ამოცანაა სამეცნიერო კვლევების, მონაცემთა შეგროვებისა და მონიტორინგის განსაზღვრა, ჩატარება, შეფასება და დაფინანსება ძალისხმევის დუბლირების მინიმუმამდე დაყვანის აუცილებლობის გათვალისწინებით;

ბ) მხარს უჭერენ ეროვნულ და საერთაშორისო ძალისხმევას, მიმართულს სამეცნიერო-ტექნიკური კვლევის ჩატარებისათვის ეროვნული შესაძლებლობების გაზრდისკენ, განსაკუთრებით განვითარებად ქვეყნებსა და გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნებში, აგრეთვე მონაცემგა და ანალიზების შედეგებთან დაშვების ხელშეწყობისა და მათი გაცვლისაკენ;

გ) ითვალისწინებენ განვითარებადი ქვეყნებისა და გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნების საჭიროებებსა და მოთხოვნილებებს, კერძოდ, ფინანსურ და ტექნიკურ საშუალებებთან დაკავშირებით და თანამშრომლობენ მათი შესაძლებლობების გაზრდის საქმეში, რათა მონაწილეობა მიიღონ "ა" და "ბ" ქვეპუნქტებში აღნიშნული ძალისხმევის რეალიზაციაში;

დ) ატარებენ სამეცნიერო კვლევებს, მიმართულს რეპროდუქციულ ფუნქციაზე მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების ზეგავლენის შერბილებისაკენ;

ე) ფართო საზოგადოებას რეგულარულად და ღროულად აძლევენ საშუალებას გაეცნონ ამ პუნქტში აღნიშნული კვლევების, განვითარებისა და მონიტორინგის სფეროში განხორციელებული ღონისძიებების შედეგებს;

ვ) ხელს უწყობენ ან/და თანამშრომლობენ სამეცნიერო კვლევების, განვითარებისა და მონიტორინგის შედეგად მიღებული საინფორმაციო მონაცემების შენახვისა და შენარჩუნების სფეროში.

მუხლი 12 **გექნიკური დახმარება**

1. მხარეები აღიარებენ, რომ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, მათივე თხოვნით, დროული და სათანადო გექნიკური დახმარების აღმოჩენა ამ კონვენციის წარმატებული განხორციელების უმნიშვნელოვანესი პირობაა.

2. მხარეები თანამშრომლობენ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, დროული და სათანადო დახმარების აღმოჩენის მიზნით, რათა მათი განსაკუთრებული მოთხოვნილების გათვალისწინებით ხელი შეუწყონ მათი შესაძლებლობების შემუშავებასა და გაძლიერებას თავისი ვალდებულებების შესრულების სფეროში, ამ კონვენციის ფარგლებში.

3. ამ თვალსაზრისით, მხარეების მიერ, რომლებიც არიან განვითარებული ქვეყნები, და სხვა მხარეების მიერ აღმოჩენილი გექნიკური დახმარება, მათი შესაძლებლობის გათვალისწინებით, ურთიერთშეთანხმების შესაბამისად და მის საფუძველზე მოიცავს გექნიკურ დახმარებას პოტენციალის შექმნისათვის ამ კონვენციის ფარგლებში ვალდებულებების შესრულებასთან დაკავშირებით. ამ მხრივ დამატებით მითითებებს წარმოადგენს მხარეთა კონფერენცია.

4. მხარეები სათანადო წესით ქმნიან მექანიზმებს გექნიკური დახმარების აღმოჩენისა და გექნოლოგიების გადაცემის გაფართოების მიზნით იმ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და იმ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, ამ კონვენციის შესრულებასთან დაკავშირებით. ეს მექანიზმები მოიცავს შესაძლებლობების გაზრდას და გექნოლოგიების გადაცემის რეგიონალურ და სუბრეგიონალურ ცენტრებს იმ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და იმ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, თავისი ვალდებულებების შესრულებაში ხელშეწყობას, ამ კონვენციით განსაზღვრულ ფარგლებში. ამ მხრივ დამატებით მითითებებს წარმოადგენს მხარეთა კონფერენცია.

5. ამ მუხლის კონტექსტში მხარეები გექნიკური დახმარების აღმოჩენასთან დაკავშირებულ თავის საქმიანობაში სრულად ითვალისწინებენ ყველაზე ნაკლებად განვითარებული ქვეყნისა და მცირე კუნძულოვანი განვითარებადი სახელმწიფოების კონკრეტულ მოთხოვნილებებსა და განსაკუთრებულ პირობებს.

მუხლი 13 **ფინანსური რესურსები და დაფინანსების მექანიზმები**

1. თითოეული მხარე კისრულობს ვალდებულებას, თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში, ფინანსურად დაეხმაროს და ხელი შეუწყოს იმ ეროვნული ღონისძიებების განხორციელებას, რომლებიც მიმართულია ამ კონვენციის მიზნების მისაღწევად, თავისი ეროვნული გეგმების, პრიორიტეტებისა და პროგრამების შესაბამისად.

2. მხარეები, რომლებიც არიან განვითარებული ქვეყნები, მხარეებს, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და მხარეებს, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, აწვდიან ახალ და დამატებით ფინანსურ რესურსებს, აუცილებელი შესაძლებლობების მიცემის მიზნით, რათა მოხდეს ყველა შეთანხმებული

დამატებითი ხარჯების დაფარვა, რომლებიც უკავშირდება ამ კონვენციის ფარგლებში მათი ვალდებულებების შესასრულებლად განხორციელებულ ღონისძიებებს, რეციპიენტ მხარესა და მე-2 პუნქტში აღნიშნულ მექანიზმში მონაწილე სტრუქტურას შორის შეთანხმების შესაბამისად. დანარჩენ მხარეებს შეუძლიათ ამგვარი ფინანსური რესურსები მიაწოდონ ნებაყოფლობით, თავიანთი შესაძლებლობიდან გამომდინარე. გარდა ამისა, საჭიროა შენაგანების წახალისება სხვა წყაროებიდან. მოცემული ვალდებულებების შესრულებისას გათვალისწინებულია ფინანსური სახსრების ნაკადის აღკვეთის, განჭვრეტისა და დროულად მიწოდების უზრუნველყოფის აუცილებლობა და შესაგანების შემგანი მხარეების მიერ ფინანსური გვირგვინის ერთობლივად გარების მნიშვნელობა.

3. მხარეებს, რომლებიც არიან განვითარებული ქვეყნები, და სხვა მხარეებს, გამომდინარე მათი შესაძლებლობებიდან და ეროვნული გეგმებიდან, პრიორიტეტებიდან და პროგრამებიდან, აგრეთვე შეუძლიათ ფინანსური რესურსების მიწოდება, ხოლო მხარეებს, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და მხარეებს, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, შეუძლიათ ამ რესურსების მიღება, რომლებიც განკუთვნილია, მათთვის ამ კონვენციის შესრულებაში ხელის შეწყობისათვის, სხვა ორმხრივი, რეგიონალური და მრავალმხრივი წყაროების ან არხების საშუალებით.

4. ის, თუ რამდენად ეფექტიანად შეასრულებენ მხარეები, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, თავიანთ ვალდებულებებს ამ კონვენციის ფარგლებში დამოკიდებულია მხარეების მიერ, რომლებიც არიან განვითარებული ქვეყნები, ამ კონვენციით გათვალისწინებული თავისი ვალდებულებების შესრულების ეფექტურობაზე, რომლებიც შეეხება ფინანსურ რესურსებს, ტექნიკურ დახმარებასა და ტექნოლოგიების გადაცემას. სრულად უნდა იქნეს გათვალისწინებული ის ფაქტი, რომ მყარი ეკონომიკური და სოციალური განვითარება და სიღარიბის აღმოფხვრა მხარეებისათვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, წარმოადგენს ძირითად და ყველაზე უფრო აქტუალურ პრიორიტეტებს, ისევე როგორც ადამიანის ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვის აუცილებლობა.

5. დაფინანსების სფეროში ბომბების მიღებისას მხარეები სრულად ითვალისწინებენ ყველაზე ნაკლებად განვითარებული ქვეყნებისა და მცირე კუნძულოვანი განვითარებადი სახელმწიფოების კონკრეტულ მოთხოვნილებებსა და მათ განსაკუთრებულ პირობებს.

6. აღნიშნულით ფუნქციონირებს მექანიზმი, უსასყიდლო ან შეღავათიან საფუძველზე, ამ კონვენციის განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ქვეყნები, და მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, ფინანსური რესურსების აღკვეთის და მყარი მიწოდების მიზნით. ეს მექანიზმი ამ კონვენციის მიზნებისათვის ფუნქციონირებს მხარეთა კონფერენციის მმართველობით და, შესაბამისად, ხელმძღვანელობით და ანგარიშვალდებულია მის წინაშე. მისი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა ევალება ერთ ან რამდენიმე სტრუქტურას, არსებული საერთაშორისო სტრუქტურების ჩათვლით, იმ გადაწყვეტილების შესაბამისად, რომელიც შეიძლება მიიღოს მხარეთა კონფერენციამ. მოცემული მექანიზმი შესაძლოა მოიცავდეს სხვა სტრუქტურებსაც, რომლებიც ახორციელებენ ფინანსურ და ტექნიკურ დახმარებას მრავალმხრივ, რეგიონალურ და ორმხრივ საფუძველზე. შენაგანები ამ მექანიზმში მიიჩნევა დამატებითი სახსრებად სხვა ფინანსურ საშუალებებთან მიმართებაში, რომლებსაც მე-2 პუნქტის შესაბამისად

აწვდიან მხარეებს, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და მხარეებს, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები.

7. ამ კონვენციის მიზნებისა და ამ მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად მხარეთა კონფერენცია თავის პირველ თათბირზე იღებს სათანადო სახელმძღვანელო მითითებებს ამ მექანიზმის შესახებ და ათანხმებს მათი შესრულების ღონისძიებებს დაფინანსების მექანიზმის საქმიანობაში მონაწილე სტრუქტურასთან ან სტრუქტურებთან. სახელმძღვანელო მითითებები შეეხება ისეთ ასპექტებს, როგორებიცაა:

ა) პოლიტიკის, სტრატეგიებისა და პროგრამული საქმიანობის სფეროში პრიორიტეტების განსაზღვრა, აგრეთვე ფინანსურ რესურსებთან დაშვებისა და მათ გამოყენებაზე უფლების მიცემის მკაფიო კრიტერიუმებსა და სახელმძღვანელო პრინციპებს, მათ შორის, მონიტორინგს და ამ რესურსების გამოყენების რეგულარულ შეფასებას;

ბ) სტრუქტურის ან სტრუქტურების მიერ მხარეთა კონფერენციისათვის კონვენციის განხორციელებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების ადეკვატური და მყარი დაფინანსების შესახებ რეგულარული მოხსენებების წარდგენა;

გ) სხვადასხვა წყაროდან დაფინანსების გამოყენებაზე დაფუძნებული მიდგომების, მექანიზმებისა და შეთანხმებების ხელშეწყობა;

დ) სქემები, რომლებიც საშუალებას იძლევა დადგინდეს პროგნოზირებადი და განსაზღვრული, საჭირო და არსებული ფინანსური საშუალებების მოცულობა ამ კონვენციის განხორციელებისათვის, იმის გათვალისწინებით, რომ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლებზე უარის თქმამ შესაძლებელია მოითხოვოს გრძელვადიანი დაფინანსება, და ამ მოცულობების პერიოდული გადასინჯვის პირობები;

ე) დაინტერესებული მხარეებისათვის დახმარების გაწევის ფორმები მოთხოვნილებათა შეფასების საქმეში, ინფორმაციით უზრუნველყოფას არსებული წყაროებისა და დაფინანსების სისტემების შესახებ მათი ძალისხმევის კოორდინაციისათვის ხელშეწყობის მიზნით.

8. მხარეთა კონფერენცია, არა უგვიანეს თავის მეორე თათბირზე, ხოლო შემდგომ კი რეგულარულად მიმოიხილავს ამ მუხლის შესაბამისად დაწესებული მექანიზმის ეფექტიანობას, მის უნარს დააკმაყოფილოს მხარეების, რომლებიც არიან განვითარებული ქვეყნები, და მხარეების, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, ცვალებადი მოთხოვნილებები, მე-7 პუნქტში აღნიშნულ კრიტერიუმები და სახელმძღვანელო მითითებები, დაფინანსების ღონე, აგრეთვე იმ საორგანიზაციო სტრუქტურების საქმიანობის ეფექტიანობა, რომლებსაც ევალებათ უზრუნველყონ დაფინანსების მექანიზმის ფუნქციონირება. ასეთი მიმოხილვის შედეგების საფუძველზე, იგი, აუცილებლობის შემთხვევაში, იღებს შესაბამის ზომებს მექანიზმის საქმიანობის ეფექტურობის ასამაღლებლად, მხარეთა მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად მიმართული ადეკვატური და მყარი დაფინანსების ღონისძიებების შესახებ რეკომენდაციებისა და სახელმძღვანელო მითითებების ჩათვლით.

მუხლი 14

დაფინანსების დროებითი ზომები

გლობალური გარემოს ფონდის ორგანიზაციულ სტრუქტურას, რომელიც მოქმედებს გლობალური გარემოს ფონდის სტრუქტურული გარდაქმნის

განხორციელების შესახებ დოკუმენტის შესაბამისად, დროებით საფუძველზე, როგორც ძირითად სტრუქტურას, ევალება მე-13 მუხლში აღნიშნული დაფინანსების მექანიზმის ფუნქციის შესრულება ამ კონვენციის ძალაში შესვლასა და მხარეთა კონფერენციის პირველ თათბირს შორის პერიოდში ან მანამ, სანამ მხარეთა კონფერენცია არ მიიღებს გადაწყვეტილებას იმის თაობაზე, რომელი ორგანიზაციული სტრუქტურა დაინიშნა მე-13 მუხლის შესაბამისად. გლობალური გარემოს ფონდის ორგანიზაციული სტრუქტურა ასრულებს ამ ფუნქციებს ოპერატიული ზომების მიღებით, რომლებიც კონკრეტულად შეეხება მდგრად ორგანულ დამბინძურებლებს, იმის გათვალისწინებით, რომ ამ სფეროში შესაძლოა საჭირო გახდეს ახალი ზომები.

მუხლი 15 **ინფორმაციის წარდგენა**

1. თითოეული მხარე მხარეთა კონფერენციას აწვდის ინფორმაციას ამ კონვენციის დებულებათა განხორციელებისათვის მიღებული ზომების შესახებ და ამგვარი ზომების ეფექტიანობის თაობაზე ამ კონვენციის მიზნების მიღწევის თვალსაზრისით.

2. თითოეული მხარე სამდივნოს წარუდგენს:

ა) სტატისტიკურ მონაცემებს მის მიერ A და B დანართებში ჩამოთვლილი თითოეული ქიმიური ნივთიერების წარმოების, იმპორტისა და ექსპორტის საერთო მოცულობების შესახებ ან ამგვარი მონაცემების რეალურ შეფასებას;

ბ) რამდენადაც ეს პრაქტიკულადაა შესაძლებელი, იმ სახელმწიფოების ნუსხას, რომლებიდანაც განახორციელა თითოეული ამ ნივთიერების იმპორტი, და იმ სახელმწიფოების სიას, რომლებშიც განახორციელა თითოეული ამ ნივთიერების ექსპორტი.

3. ამგვარი ინფორმაციის წარდგენა ხორციელდება იმ პერიოდულობითა და იმ ფორმით, რომლებსაც თავის პირველ თათბირზე განსაზღვრავს მხარეთა კონფერენცია.

მუხლი 16 **ეფექტიანობის შეფასება**

ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან ოთხი წლის შემდეგ, ხოლო შემდგომში მხარეთა კონფერენციის მიერ დადგენილი პერიოდულობით, მხარეთა კონფერენცია ანხორციელებს ამ კონვენციის ეფექტიანობის შეფასებას.

2. ამგვარი შეფასებისათვის ხელის შეწყობის მიზნით მხარეთა კონფერენცია თავის პირველ თათბირზე იწყებს ღონისძიებების მიღებას, რათა თავისი თავი უზრუნველყოს შეჯერებული მონაცემებით A, B და C დანართებში შეგანილი ქიმიური ნივთიერებების გარემოში არსებობასა და მათი რეგიონალურ და გლობალურ გადაგანაზე კონგრუის შესახებ. ეს ზომები:

ა) მხარეების მიერ ხორციელდება რეგიონალურ საფუძველზე, თუ ეს აუცილებელია, მათი გექნიკური და ფინანსური შესაძლებლობების შესაბამისად რეგიონალურ საფუძველზე, არსებული პროგრამებისა და მონიტორინგის მექანიზმების მაქსიმალური გამოყენებით და მიდგომების შეთანხმებულობის უზრუნველყოფის წახალისებით;

ბ) აუცილებლობის შემთხვევაში შეიძლება შეივსოს რეგიონებს შორის

არსებული განსხვავებისა და მორიგორინგის ღონისძიებების განხორციელების შესაძლებლობებში არსებული სხვაობის გათვალისწინებით;

ე) შეიცავს მხარეთა კონფერენციისათვის მონიტორინგის ზომების შედეგების შესახებ მოხსენებების წარდგენას რეგიონალურ და გლობალურ საფუძველებზე, პერიოდულობით, რომელსაც დაადგენს მხარეთა კონფერენცია.

3. პირველ ოუნქტში აღნიშნული შეფასება ტარდება არსებული სამეცნიერო, ეკოლოგიური, ტექნიკური და ეკონომიკური ინფორმაციის საფუძველზე, რომელიც შეიცავს:

ა) მოხსენებებსა და სხვა ინფორმაციას მონიტორინგის შესახებ, წარდგენილ მე-2 პუნქტის დებულებების შესაბამისად;

ბ) მე-15 მუხლის შესაბამისად წარდგენილ ეროვნულ მოხსენებებს;

გ) დაუცველობის შესახებ ინფორმაციას, მიღებულს მე-17 მუხლით დადგენილი პროცედურების შესაბამისად.

მუხლი 17 **შეუსრულებლობა**

მხარეთა კონფერენცია შეძლებისდაგვარად უმოკლეს ვადაში შეიმუშავებს და ამტკიცებს პროცედურებსა და საორგანიზაციო მექანიზმებს, რომელთა მიზანია, განსაზღვროს ამ კონვენციის დებულებათა შეუსრულებლობის ფაქტი და იმ მხარეებთან ურთიერთობა, რომლებიც არ იცავენ ამ კონვენციას.

მუხლი 18 **დავის გადაწყვეტა**

1. მხარეები ისწრაფიან, მათ შორის წარმოქმნილი დავა ამ კონვენციის განმარტების ან გამოყენების შესახებ გადაწყვიტონ მოლაპარაკებით ან ნებისმიერი სხვა მშვიდობიანი გზით, რომელსაც ისინი არჩევენ.

2. ნებისმიერ მხარეს, რომელიც არ არის ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაცია, ამ კონვენციის რაგიფიკაციისას, მიღებისას, მოწონებისას ან მასთან შეერთებისას ან ამის შემდეგ ნებისმიერ დროს შეუძლია დეპოზიტარს წარუდგინოს წერილობითი განცხადება იმის თაობაზე, რომ ამ კონვენციის განმარტების ან გამოყენების შესახებ ნებისმიერი დავის გადაწყვეტისას იგი აღიარებს ერთ ან ორივე ქვემოთ მოყვანილ საშუალებას, როგორც სავალდებულოს იმ ნებისმიერი მხარისათვის, რომელიც თავის თავზე იღებს მსგავს ვალდებულებებს:

ა) არბიტრაჟს იმ პროცედურათა შესაბამისად, რომლებიც შეძლებისდაგვარად უმოკლეს ვადაში მიღებული უნდა იქნეს მხარეთა კონფერენციის მიერ და შეგანილი დანართში;

ბ) დავის საერთაშორისო სასამართლოში გადაცემას.

3. მხარეს, რომელიც არის ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაცია, შეუძლია არბიტრაჟთან დაკავშირებით გააკეთოს მსგავსი განცხადება მე-2 პუნქტის “ა” ქვეპუნქტში აღნიშნული წესის შესაბამისად.

4. მე-2 პუნქტის ან მე-3 პუნქტის შესაბამისად გაკეთებული განცხადება ძალაშია მისი მოქმედების ვადის გასვლამდე მისი პირობების შესაბამისად ან დეპოზიტარისათვის მისი ანულირების შესახებ წერილობითი შეწყობინების შესანახად

გადაცემიდან სამი თვის განმავლობაში.

5. განცხადების მოქმედების ვადის ამოწურვა, შეტყობინება ანუღირების შესახებ ან ახალი განცხადება არანაირ გავლენას არ ახდენს წარმოებაზე საარბიტრაჟო განხილვისას ან საერთაშორისო სასამართლოში, თუ მოლავე მხარეები სხვა რამეზე არ შეთანხმდნენ.

6. თუ მოლავე მხარეებმა არ მიიღეს მე-2 პუნქტის შესაბამისად ერთი და იგივე ან ნებისმიერი პროცედურა ან თუ ერთი მხარის მიერ მეორე მხარისათვის მათ შორის დავის არსებობის შესახებ შეტყობინების გაგზავნიდან თორმეტი თვის გასვლის შემდეგ მხარეებმა ვერ შეძლეს მისი გადაწყვეტა, ეს დავა ნებისმიერი მისი მხარის თხოვნით განსახილველად გადაეცემა შემთანხმებელ კომისიას. შემთანხმებელი კომისია ამზადებს მოხსენებას რეკომენდაციებით. შემთანხმებელ კომისიასთან დაკავშირებული დამატებითი პროცედურები შეიგანება დანართში, რომელსაც მხარეთა კონფერენცია დაამტკიცებს არა უგვიანეს თავის მეორე თათბირზე.

მუხლი 19 **მხარეთა კონფერენცია**

1. აღნიშნულით ფუძნდება მხარეთა კონფერენცია.

2. მხარეთა კონფერენციის პირველ თათბირს იწვევს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გარემოსდაცვითი პროგრამის აღმასრულებელი დირექტორი ამ კონვენციის ძალაში შესვლის შემდგომ არა უგვიანეს ერთი წლისა. შემდგომში მხარეთა კონფერენციის მორიგი თათბირები მოიწვევა იმ პერიოდულობით, რომელსაც დაადგენს კონფერენცია.

3. მხარეთა კონფერენციის რიგგარეშე თათბირები მოიწვევა მაშინ, როდესაც ამას საჭიროდ მიიჩნევს კონფერენცია ან ნებისმიერი მხარის წერილობითი თხოვნის საფუძველზე, იმ პირობით, რომ ამ თხოვნას მხარს დაუჭერს მხარეთა არანაკლებ ერთი მესამედი.

4. მხარეთა კონფერენციის თავის პირველ თათბირზე კონსენსუსით ათანხმებს და იღებს პროცედურის წესებს თავისთვის და ნებისმიერი დამხმარე ორგანოებისათვის, აგრეთვე საფინანსო დებულებებს, რომლებიც აწესრიგებენ სამდივნოს ფუნქციონერებას.

5. მხარეთა კონფერენცია გამუდმებით ამოწმებს ამ კონვენციის შესრულებას და იძლევა შესაბამის შეფასებას. იგი ასრულებს კონვენციით მასზე დაკისრებულ ფუნქციებს და ამ მიზნით:

ა) მე-6 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად აფუძნებს ისეთ დამხმარე ორგანოებს, რომლებსაც იგი საჭიროდ მიიჩნევს ამ კონვენციის შესრულებისათვის;

ბ) შესაბამის შემთხვევებში თანამშრომლობს კომპეტენტურ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, აგრეთვე სამთავრობოთაშორისო და არასამთავრობო ორგანოებთან;

გ) რეგულარულად მიმოიხილავს მხარეების მიერ მე-15 მუხლის შესაბამისად წარმოდგენილ მთელ ინფორმაციას, მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის "ბ.გ." ქვეპუნქტის ეფექტიანობის განხილვის ჩათვლით;

დ) განიხილავს და იღებს ნებისმიერ დამატებით ზომებს, რომლებიც შეიძლება საჭირო გახდეს ამ კონვენციის მიზნების მისაღწევად.

6. მხარეთა კონფერენცია თავის პირველ თათბირზე აფუძნებს დამხმარე

ორგანოს სახელწოდებით “მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების განმხილველი კომიტეტი”, აღნიშნული კომიტეტისათვის ამ კონვენციით დაკისრებული ფუნქციების შესრულების მიზნით. ამ მხრივ:

ა) მხარეთა კონფერენცია ნიშნავს მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების განმხილველი კომიტეტის წევრებს. კომიტეტის წევრთა შემადგენლობაში შედიან მთავრობათა მიერ დანიშნული ექსპერტები ქიმიური ნივთიერებების რეგულირებისა და შეფასების სფეროში. კომიტეტის წევრები ინიშნებიან სამართლიანი გეოგრაფიული განაწილების საფუძველზე;

ბ) მხარეთა კონფერენცია იღებს გადაწყვეტილებას კომიტეტის კონკრეტული, ორგანიზებისა და ფუნქციონირების შესახებ;

გ) კომიტეტი ძალისხმევას არ იშურებს, რომ თავისი რეკომენდაციები მიიღოს კონსენსუსის საფუძველზე. თუ კონსენსუსის მიღწევის ყველა საშუალება ამოწურულია, ხოლო შეთანხმება არ არის მიღწეული, ასეთი რეკომენდაცია მიიღება კენჭისყრით, როგორც საბოლოო ღონისძიებით, დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე წევრთა ხმათა უმრავლესობით – ორი მესამედით.

7. მხარეთა კონფერენცია თავის მესამე თათბირზე შეფასებას აძლევს მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის “ბ” ქვეპუნქტში აღნიშნული პროცედურის შენარჩუნების აუცილებლობას, მისი მოქმედების ეფექტიანობის განხილვის ჩათვლით.

8. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას, მის სპეციალიზებულ დაწესებულებებსა და ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს, აგრეთვე ნებისმიერ სახელმწიფოს, რომელიც არ არის კონვენციის მხარე, შეუძლიათ დაესწრონ მხარეთა კონფერენციის თათბირებს, როგორც დამკვირვებლები. ნებისმიერი სხვა ორგანოები ან დაწესებულებები, ეროვნული ან საერთაშორისო, სამთავრობო ან არასამთავრობო, რომლებიც კომპეტენტურები არიან ამ კონვენციის მოქმედების სფეროს მიკუთვნებულ საკითხებში და რომლებიც სამდივნოს აცნობებენ თავის სურვილს, დაესწრონ მხარეთა კონფერენციის თათბირებს, როგორც დამკვირვებლები, შეიძლება დაშვებულ იქნენ თათბირზე, თუ ამის წინააღმდეგი არ იქნება თათბირზე დამსწრე მხარეთა სულ მცირე ერთი მესამედი. დამკვირვებელთა თათბირზე დაშვება და მასში მონაწილეობა რეგულირდება მხარეთა კონფერენციის მიერ მიღებული პროცედურის წესებით.

მუხლი 20 **სამდივნო**

1. აღნიშნულით ფუნქცია სამდივნო.

2. სამდივნოს ეკისრება შემდეგი ფუნქციები:

ა) მხარეთა კონფერენციისა და მისი დამხმარე ორგანოების თათბირების ორგანიზება და აუცილებლობის შემთხვევაში მათი მომსახურება;

ბ) მხარეებისათვის, გამსაკუთრებით იმ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან განვითარებადი ქვეყნები, და იმ მხარეებისათვის, რომლებიც არიან გარდამავალი ეკონომიკის მქონე ქვეყნები, მათივე თხოვნით, ამ კონვენციის განსახორციელებლად დახმარების გაწევისათვის ხელის შეწყობა;

გ) სხვა შესაბამისი საერთაშორისო ორგანოების სამდივნოებთან საქმიანობის აუცილებელი კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

დ) მე-15 მუხლის შესაბამისად მიღებული და სხვა არსებული ინფორმაციის

საფუძველზე პერიოდული მოხსენებების მომზადება და მხარეებისათვის წარდგენა;

ე) მხარეთა კონფერენციის საერთო ხელმძღვანელობით ისეთი ადმინისტრაციული და სახელშეკრულებო შეთანხმებების დადება, რომლებიც შესაძლოა აუცილებელი გახდეს მისი ფუნქციების ეფექტიანი შესრულებისათვის;

ვ) ამ კონვენციით განსაზღვრული სამდივნოს სხვა ფუნქციებისა და ისეთი სხვა ფუნქციების შესრულება, რომლებიც შეიძლება განსაზღვროს მხარეთა კონფერენციამ.

3. ამ კონვენციის სამდივნოს ფუნქციებს ასრულებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გარემოსდაცვითი პროგრამის აღმასრულებელი დირექტორი, თუ მხარეთა კონფერენცია დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე მხარეთა სამი მეოთხედის უმრავლესობით არ მიიღებს გადაწყვეტილებას, სამდივნოს ფუნქციების შესრულება დააკისროს რომელიმე სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციას ან რამდენიმე სხვა ასეთ ორგანიზაციას.

მუხლი 21 **კონვენციის შესწორება**

1. ნებისმიერ მხარეს შეუძლია წარმოადგინოს ამ კონვენციის შესწორებები.

2. ამ კონვენციის შესწორებები მიიღება მხარეთა კონფერენციის თათბირზე. სამდივნო ნებისმიერი წარმოდგენილი შესწორების გექსტს მხარეებს უგზავნის იმ თათბირის ჩაგარებაამდე არა უგვიანეს ექვსი თვისა, რომელმედაც იგეგმება მისი მიღება. სამდივნო წარმოდგენილი შესწორებების გექსტს აგრეთვე უგზავნის ამ კონვენციის ხელმომწერ მხარეებსა და დეპოზიტარს, მისთვის ინფორმაციის მიწოდების მიზნით.

3. მხარეები ძალისხმევას არ იშურებენ, რომ ამ კონვენციის ნებისმიერ წარმოდგენილ შესწორებაზე შეთანხმება მიღწეულ იქნეს კონსენსუსით. თუ კონსენსუსის მიღწევის ყველა საშუალება ამოწურულია, ხოლო შეთანხმება არ არის მიღწეული, შესწორება მიიღება კენჭისყრით, როგორც საბოლოო ღონისძიებით, დამსწრე და კენჭისყრაში მონაწილე მხარეების უმრავლესობით – სამი მეოთხედით.

4. დეპოზიტარი ყველა მხარეს უგზავნის შესწორებას რაგიფიკაციისათვის, მიღებისათვის ან მოწონებისათვის.

5. დეპოზიტარს წერილობით ეცნობება შესწორების რაგიფიცირების, მიღების ან მოწონების შესახებ. მე-3 პუნქტის შესაბამისად მიღებული შესწორება ძალაში შედის იმ მხარეებისათვის, რომლებმაც მიიღეს იგი მხარეების სულ მცირე სამი მეოთხედის მიერ დეპოზიტარისათვის ამ შესწორების რაგიფიცირების, მიღების ან მოწონების შესახებ დოკუმენტის შესანახად გადაცემიდან ოთხმოცდამეათე დღეს. ამის შემდეგ, ნებისმიერი მხარისათვის შესწორება ძალაში შედის მოცემული მხარის მიერ ამ შესწორების რაგიფიცირების, მიღების ან მოწონების შესახებ დოკუმენტის შესანახად გადაცემიდან ოთხმოცდამეათე დღეს.

მუხლი 22 **დანართების მიღება და მათში შესწორებების შეგანა**

1. ამ კონვენციის დანართი მისი განუყოფელი ნაწილია და, თუ პირდაპირ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული, ამ კონვენციის დამოწმება იმავდროულად წარმოადგენს მისი ნებისმიერი დანართის დამოწმებას.

2. ნებისმიერი დამატებითი დანართები შემოიფარგლება პროცედურული, სამეცნიერო, ტექნიკური ან ადმინისტრაციული საკითხებით.

3. ამ კონვენციის დამატებითი დანართების წარდგენისათვის, მიღებისათვის ან ძალაში შესვლისათვის გამოიყენება შემდეგი პროცედურა:

ა) დამატებითი დანართების წარდგენა და მიღება ხდება 21-ე მუხლის პირველ, მე-2 და მე-3 პუნქტებში აღნიშნული პროცედურის შესაბამისად;

ბ) ნებისმიერი მხარე, რომელსაც არ შეუძლია მიიღოს დამატებითი დანართი, ამის შესახებ წერილობით აცნობებს დეპოზიტარს მისგან დამატებითი დანართის მიღების თაობაზე შეტყობინების მიღებიდან ერთი წლის განმავლობაში. დეპოზიტარი დაუყოვნებლივ აცნობებს ყველა მხარეს ნებისმიერი ასეთი შეტყობინების მიღების შესახებ. ნებისმიერ მხარეს ნებისმიერ დროს შეუძლია გამოიწვიოს ადრე გაგზავნილი შეტყობინება ნებისმიერი დამატებითი დანართის მიუღებლობის თაობაზე, რის შემდეგაც ეს დანართი ამ მხარისათვის ძალაში შედის "გ" ქვეპუნქტის დებულებათა დაცვისას;

გ) დეპოზიტარის მიერ დამატებითი დანართის მიღების შესახებ შეტყობინებების გაგზავნიდან ერთი წლის ვასვლის შემდეგ ეს დანართი ძალაში შედის ყველა იმ მხარისათვის, რომლებმაც არ წარმოადგინა შეტყობინება "ბ" ქვეპუნქტის მოთხოვნათა შესაბამისად.

4. A, B ან C დანართის შესწორების წარდგენა, მიღება და ძალაში შესვლა წესრიგდება იმავე პროცედურით, რომელიც არეგულირებს ამ კონვენციის დამატებითი დანართების წარდგენას, მიღებასა და ძალაში შესვლას, გარდა იმისა, რომ A, B ან C დანართის შესწორებები ძალაში არ შედის ნებისმიერი მხარისათვის, რომელმაც 25-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად გააკეთა განცხადება ამ დანართების შესწორებების შესახებ, ამასთან, ასეთ შემთხვევაში ნებისმიერი შესწორება ასეთი მხარისათვის ძალაში შედის ამ შესწორების რატიფიკაციის, მიღების ან მოწონების ან მასთან შეერთების შესახებ დოკუმენტის დეპოზიტარისათვის შესანახად გადაცემიდან ოთხმოცდამეათე დღეს.

5. D, E ან F დანართის შესწორებების წარდგენასთან, მიღებასა და ძალაში შესვლასთან დაკავშირებით გამოიყენება შემდეგი პროცედურა:

ა) შესწორებების წარდგენა ხდება 21-ე მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში აღნიშნული პროცედურის შესაბამისად;

ბ) მხარეები D, E ან F დანართში შესწორების შეგანის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებენ კონსენსუსის საფუძველზე;

გ) დეპოზიტარი დაუყოვნებლივ უგზავნის ყველა მხარეს გადაწყვეტილებას D, E ან F დანართში შესწორების შეგანის შესახებ. ყველა მხარისათვის შესწორება ძალაში შედის გადაწყვეტილებაში მითითებულ ვადებში.

6. თუ დამატებითი დანართი ან დანართის შესწორება დაკავშირებულია ამ კონვენციაში შესწორებების შეგანასთან, ასეთი დამატებითი დანართი ან შესწორება ძალაში შედის მხოლოდ ამ კონვენციის შესწორების ძალაში შესვლის შემდეგ.

მუხლი 23 **ხმის უფლება**

1. ამ კონვენციის თითოეულ მხარეს აქვს ერთი ხმა, გარდა მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული გამონაკლისისა.

2. ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაცია თავის კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებზე ახორციელებს თავის ხმის უფლებას, მას აქვს იმდენი ხმა, რამდენი მისი წევრი სახელმწიფოცაა ამ კონვენციის მხარე: ასეთი ორგანიზაცია ვერ განახორციელებს თავის ხმის უფლებას, თუ მისი წევრი სახელმწიფოები ახორციელებენ თავის ხმის უფლებას და პირიქით.

მუხლი 24 **ხელმოწერა**

ეს კონვენცია ღიაა ხელმოსაწერად ყველა სახელმწიფოსა და ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციისათვის 2001 წლის 23 მაისს სტოკჰოლმში, აგრეთვე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ცენტრალურ დაწესებულებებში, ნიუ-იორკში 2001 წლის 24 მაისიდან 2002 წლის 22 მაისამდე.

მუხლი 25 **რაგიფიცირება, მიღება, მოწონება ან შეერთება**

1. ეს კონვენცია ექვემდებარება სახელმწიფოებისა და ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციების მიერ რაგიფიცირებას, მიღებას ან მოწონებას. იგი ღიაა სახელმწიფოების და ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციების შეერთებისათვის კონვენციის ხელმოსაწერად დახურვის შემდეგ მეორე დღეს. ღოკუმენტები რაგიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ შესაძლებელია გადაეცემა დეპოზიტარს.

2. ეკონომიკური ინტეგრაციის ნებისმიერ ორგანიზაციაზე, რომელიც ხდება ამ კონვენციის მხარე, მაშინ, როდესაც არც ერთი მისი წევრი სახელმწიფო არ არის მისი მხარე, ვრცელდება ამ კონვენციიდან გამომდინარე ყველა ვალდებულება. იმ შემთხვევაში, როდესაც ასეთი ორგანიზაციის ერთი ან რამდენიმე წევრი სახელმწიფო არის ამ კონვენციის მხარე, ეს ორგანიზაცია და მისი წევრი სახელმწიფოები დებულობენ გადაწყვეტილებას თავისი მოვალეობის შესახებ კონვენციიდან გამომდინარე შესაბამისი ვალდებულებების შესრულების თაობაზე. ასეთ შემთხვევაში ორგანიზაციას და წევრ სახელმწიფოებს არ შეუძლიათ ერთდროულად განახორციელონ ამ კონვენციიდან გამომდინარე უფლებები.

3. ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციები რაგიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ თავის ღოკუმენტში აცხადებენ თავისი კომპეტენციის სფეროს თაობაზე იმ საკითხებთან მიმართებაში, რომლებიც წესრიგდება ამ კონვენციით. ნებისმიერი ასეთი ორგანიზაცია დეპოზიტარს აგრეთვე აცნობებს თავისი კომპეტენციის სფეროს ნებისმიერი შესაბამისი ცვლილებების შესახებ, რომელიც, თავის მხრივ, ინფორმაციას აწვდის კონვენციის მხარეებს.

4. ნებისმიერ მხარეს რაგიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ თავის ღოკუმენტებში შეუძლია განაცხადოს, რომ A, B ან C დანართში შეტანილი ნებისმიერი შესწორება მისთვის ძალაში შედის მხოლოდ რაგიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ თავისი ღოკუმენტის დეპოზიტარისათვის შესაძლებელია გადაცემის შემდგომ.

მუხლი 26

ძალაში შესვლა

1. ეს კონვენცია ძალაში შედის რაგიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ ორმოცდამეათე ლოკუმენტის შესანახად გადაცემის დღიდან ოთხმოცდამეათე დღეს.

2. ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის ან ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციისათვის, რომელიც მოახდენს ამ კონვენციის რაგიფიცირებას, მიიღებს, მოიწონებს ან შეუერთდება მას რაგიფიკაციის, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ ორმოცდამეათე ლოკუმენტის შესანახად ჩაბარების შემდეგ, კონვენცია ძალაში შედის ასეთი სახელმწიფოს ან ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციის მიერ კონვენციის რაგიფიცირების, მიღების, მოწონების ან შეერთების შესახებ თავისი ლოკუმენტის შესანახად გადაცემიდან ოთხმოცდამეათე დღეს.

3. პირველი და მე-2 პუნქტების მიზნებისათვის ეკონომიკური ინტეგრაციის რეგიონალური ორგანიზაციის მიერ შესანახად გადაცემული ნებისმიერი ლოკუმენტი არ განიხილება, როგორც ასეთი ორგანიზაციის წევრი სახელმწიფოების მიერ შესანახად გადაცემული ლოკუმენტების დამატებითი ლოკუმენტი.

მუხლი 27 დათქმები

ამ კონვენციის მიმართ არანაირი დათქმები არ დაიშვება.

მუხლი 28 გამოსვლა

1. მხარეს ნებისმიერ დროს, მისათვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან სამი წლის შემდეგ შეუძლია გავიდეს კონვენციიდან, რის შესახებაც წერილობით აცნობებს დეპოზიტარს.

2. ნებისმიერი ასეთი გასვლა ძალაში შედის დეპოზიტარის მიერ გასვლის შესახებ შეცვობინების მიღებიდან ერთი წლის გასვლის შემდეგ ან იმ, უფრო გვიანდელი თარიღიდან, რომელიც შეიძლება მითითებული იყოს შეცვობინებაში.

მუხლი 29 დეპოზიტარი

ამ კონვენციის დეპოზიტარის ფუნქციებს ასრულებს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი.

მუხლი 30 ავთენტიკური ტესტები

ამ კონვენციის დედანი, რომლის ტესტები ინგლისურ, არაბულ, ესპანურ, ჩინურ, რუსულ და ფრანგულ ენებზე თანაბრად ავთენტიკურია, შესანახად გადაეცემა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

რის დასტურადაც ქვემოთ ხელის მომწერებმა, ამისათვის სათანადოდ

უფლებამოსილებმა ხელი მოაწერეს ამ კონვენციას.

შესრულებულია სტოკჰოლმში ორი ათას პირველი წლის ოცდამეორე მაისს.

დანართი A

ლიკვიდაცია

ნაწილი I

ქიმიური ნივთიერება	საქმიანობა	კონკრეტული გამონაკლისი
ალდინი N CAS:309-00-2	წარმოება	არ არსებობს
	გამოყენება	ადგილობრივი ექტოპარაზიტიციდები ინსექტიციდები
ქლორდანი * N CAS 57-74-9	წარმოება	რეესტრში ჩამოთვლილი მხარეებისა-თვის გაცემული ნებართვით
	გამოყენება	ადგილობრივი ექტოპარაზიტიციდები ინსექტიციდები ტერმიციდები ტერმიციდები შენობებსა და კაშხლებში ტერმიციდები გზების მშენებლობებში დანამატები ფანერის შესაწებებელი მასალების მოსამზადებლად
დილდრინი * N CAS 60-57-1	წარმოება	არ არსებობს
	გამოყენება	სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოები
ენდრინი * N CAS 72-20-8	წარმოება	არ არსებობს
	გამოყენება	არ არსებობს
ჰეპტაქლორი * N CAS 76-44-8	წარმოება	არ არსებობს
	გამოყენება	არ არსებობს

		რეესტრში ჩამოთვლილი

ჰექსაქლორბენზო- ლი N CAS 118-74-1	წარმოება	მხარეებისა-თვის გაცემული ნებართვით
	გამოყენება	შუალედური ნაკეთობები გამსხნელი პესტიციდებში დახურულ სისტემაში არსებული ლოკალური მოქმედების შუალედური ნივთიერება
მირექსი * N CAS 2385-85-5	წარმოება	რეესტრში ჩამოთვლილი მხარეებისა-თვის გაცემული ნებართვით
	გამოყენება	ტერმინაციები
ტოქსაფენი * N CAS 8001-35-2	წარმოება	არ არსებობს
	გამოყენება	არ არსებობს
პოლიქლოროირებული ბიფენილები (PCB) *	წარმოება	არ არსებობს
	გამოყენება	ამ დანართის მე-2 ნაწილის დებულება-თა შესაბამისად ხმარებაში არსებული ნაკეთობები

შენიშვნები:

ა) გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც კონვენციით სხვა რამ არის დათქმული, ქიმიური ნივთიერების ოდენობა, რომელსაც არაგანზრახი მიკროდამბინძურებლების სახით შეიცავს პროდუქტები და ნაკეთობები, არ განიხილება, როგორც ამ დანართში აღნიშნული;

ბ) ეს შენიშვნა არ ითვლება, როგორც კონკრეტული გამონაკლისი, მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის განხორციელებული წარმოებისა და გამოყენების მიმართ. ქიმიური ნივთიერების ოდენობა, რომელიც წარმოადგენს იმ ნაკეთობების ნაწილს, რომელიც წარმოებულ იქნა ან ხმარებაში იმყოფება მოცემული ქიმიური ნივთიერების მიმართ შესაბამისი ვალდებულების ძალაში შესვლამდე ან ძალაში შესვლის თარიღისათვის, არ განიხილება, როგორც ამ დანართში აღნიშნული, იმ პირობით, რომ მხარემ სამდივნოს აცნობა ნაკეთობის კონკრეტული სახეობის ხმარებაში დატოვების შესახებ თავის ტერიტორიაზე. სამდივნოს საჯაროდ გამოაქვს ამგვარი შეტყობინება:

გ) ეს შენიშვნა, რომელიც არ ეხება ამ დანართის I ნაწილში მოყვანილი ცხრილის სვეტში ვარსკვლავით აღნიშნულ ქიმიურ ნივთიერებებს, არ ითვლება კონკრეტულ გამონაკლისად მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის განხორციელებული წარმოებისა და გამოყენების მიმართ. იმის გათვალისწინებით, რომ დახურულ სისტემაში მოთავსებული ლოკალური მოქმედების შუალედური ნივთიერების წარმოებისას და გამოყენებისას მოსალოდნელი არ არის ქიმიური ნივთიერების მნიშვნელოვანი ოდენობის კონტაქტი ადამიანებთან და გარემოსთან, მხარეს სამდივნოს შეტყობინების შემდეგ შეუძლია სანქცია მისცეს ამ დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერების გარკვეული ოდენობის წარმოებასა და გამოყენებაზე დახურულ სისტემაში მოთავსებული ლოკალური მოქმედების შუალედური ნივთიერების სახით,

რომელიც ქიმიურად გარდაიქმნება იმ სხვა ქიმიური ნივთიერებების წარმოების პროცესში, რომლებიც D დანართის პირველ პუნქტში აღნიშნულების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არ ავლენენ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მახასიათებლებს. ასეთი შეგყობინება უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას ამგვარი ქიმიური ნივთიერების წარმოებისა და გამოყენების მთლიან მოცულობაზე ან ამგვარი ინფორმაციის გონივრულ შეფასებასა და ინფორმაციის ხასიათის შესახებ, დამყარებულს გამოყენებაზე დახურულს თავისი სისტემით და შეზღუდულ სივრცეში მიმდინარე პროცესზე, მათ შორის, ინფორმაციის საბოლოო ნაკეთობის საწყისი მასალით, რომელიც წარმოადგენს მდგრად ორგანულ დამბინძურებელს, ნებისმიერი წინასწარგანზრახული მიკროდაბინძურების მოცულობის შესახებ, რაც გამოწვეულია მისი არასრული გარდაქმნით. ასეთი პროცედურა გამოიყენება იმ შემთხვევებში, თუ ამ დანართით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. სამდივნო ამგვარ შეგყობინებებს აცნობს მხარეთა კონფერენციას და საჯაროდ გამოაქვს ისინი. ამგვარი წარმოება ან გამოყენება არ განიხილება, როგორც კონკრეტული გამონაკლისი წარმოებისა და გამოყენების მიმართ ამა თუ იმ მხარისათვის. ამგვარი წარმოება და გამოყენება შეწყდება ათი წლის შემდეგ, თუ შესაბამისი მხარე სამდივნოს არ წარმოადგენს ახალ შეგყობინებას, ასეთ შემთხვევაში ეს პერიოდი გაგრძელდება კიდევ ათი წლით, თუ მხარეთა კონფერენცია წარმოებისა და გამოყენების მოცემული სახეობის განხილვის შედეგად სხვა რამეს არ გადაწყვეტს. შეგყობინების პროცედური შეიძლება განმეორდეს;

დ) ამ დანართში შეტანილი ნივთიერებების მიმართ ყველა კონკრეტული გამონაკლისით სარგებლობა შეუძლიათ მხარეებს, რომლებმაც რეგისტრაციაში გააგარეს გამონაკლისები მათ მიმართ მე-4 მუხლის შესაბამისად, გარდა ხმარებაში მყოფ ნაკეთობებში არსებული პოლიქლორირებული ბიფენილებისა ამ დანართის II ნაწილის დებულებათა შესაბამისად, რომლებითაც სარგებლობა შეუძლია ყველა მხარეს.

ნაწილი II

პოლიქლორირებული ბიფენილები

თითოეული მხარე:

ა) 2025 წლისათვის მოწყობილობებში (ე.ი. გრანსფორმატორებში, კონდენსატორებში ან ნივთიერებათა თხევადი ნარჩენების შემცველ სხვა მიმღებებში) პოლიქლორირებული ბიფენილების გამოყენების შეწყვეტის მიმართ, მხარეთა კონფერენციის მიერ შესაძლო გადასინჯვის პირობით, იღებს ზომებს შემდეგი პრიორიტეტების შესაბამისად;

ა.ა) 10 პროცენტზე მეტი კონცენტრაციისა და 5 ლიგრზე მეტი მოცულობის პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების გამოვლენისათვის, მარკირებისა და ექსპლოატაციის შეწყვეტისათვის აქტიური ქმედებების განხორციელება;

ა.ბ) 0,05 პროცენტსა და 5 ლიგრზე მეტი მოცულობის პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების გამოვლენისათვის, მარკირებისა და ექსპლოატაციის შეწყვეტისათვის აქტიური ქმედებების განხორციელება;

ა.გ) 0,005 პროცენტსა და 0,05 ლიგრზე მეტი მოცულობის პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების გამოვლენისა და ექსპლოატაციის

შეწყვეტისათვის აქტიური ქმედებების განხორციელება;

ბ) “ა” ქვეპუნქტში აღნიშნული პრიორიტეტების შესაბამისად ხელს უწყობს გემოქმედების საფრთხისა და რისკის შესამცირებლად და ამგვარი პოლიქლორირებული ბიფენილების გამოყენებაზე კონტროლის განხორციელების მიზნით შემდეგი ზომების მიღებას:

ბ.ა) მხოლოდ დაუზიანებელ და ჰერმეტიკულ მოწყობილობებში და მხოლოდ იმ ადგილებში გამოყენება, სადაც გარემოში გაფრქვევის რისკი მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი, ხოლო ამგვარი გაფრქვევის შედეგები ოპერეტიულად იქნება აღმოფხვრილი;

ბ.ბ) არ გამოიყენება იმ ადგილებში, რომლებიც დაკავშირებულია სურსათის ან საკვების წარმოებასა და გადამუშავებასთან;

ბ.გ) დასახლებულ რაიონებში გამოყენებისას ყველა გონიერი ზომის მიღებას ელექტრონული მოუგვარებლობის, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს ხანძარი, თავიდან ასაცილებლად და მოწყობილობის ჰერმეტიკულობის რეგულარული შემოწმება;

გ) მიუხედავად მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის დებულებებისა, უზრუნველყოფს, რომ არ განხორციელდეს “ა” ქვეპუნქტში აღწერილი პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი მოწყობილობების ექსპორტი და იმპორტი ნებისმიერი სხვა მიზნით, გარდა ნარჩენების ეკოლოგიური თვალსაზრისით რაციონალური მოცილებისათვის;

დ) არ უშვებს 0,005 პროცენტზე მეტი პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი თხევადი ნივთიერებების რეკუპერაციას მათი მეორეული გამოყენებისათვის სხვა მოწყობილობებში, გარდა მოწყობილობების ექსპლოატაციისა და მომსახურების შემთხვევებისა;

ე) ახორციელებს აქტიურ ქმედებებს, მიმართულს 0,005 პროცენტზე მეტი პოლიქლორირებული ბიფენილების შემცველი სითხეებისა და ამავე კონცენტრაციის პოლიქლორირებული ბიფენილებით დაბინძურებული აღჭურვილობის ეკოლოგიურად უსაფრთხოდ მოცილებისათვის, მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, მაქსიმალურად მოკლე ვადებში, მაგრამ არა უგვიანეს 2028 წლისა, მხარეთა კონფერენციის მიერ ამ თარიღის შესაძლო გადასინჯვის პირობით;

ვ) მიუხედავად ამ დანართის I ნაწილის “ბ” შენიშვნისა, ისწრაფვის, გამოავლინოს 0,005 პროცენტზე მეტი პოლიქლორირებულ ბიფენილების შემცველი სხვა საქონელი (მაგალითად, კაბელის გარსი, გამყარებული გამამკვრიველები კომპოზიტები და შეღებილი ნაკეთობები) და უზრუნველყოფს მათ რეგულირებას მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად;

ზ) ყოველ ხუთ წელიწადში ერთხელ, მე-15 მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად წარადგენს მოხსენებას პოლიქლორირებული ბიფენილების წარმოებისა და გამოყენების შეწყვეტის ღონისძიებათა მიმდინარეობის თაობაზე;

თ) მხარეთა კონფერენცია თავის მიმოხილვებში პოლიქლორირებული ბიფენილების თაობაზე სათანადოდ განიხილავს “მ” ქვეპუნქტში აღნიშნულ მოხსენებებს. მხარეთა კონფერენცია მიმოიხილავს პოლიქლორირებული ბიფენილების ამოღების მიმდინარეობას ყოველ ხუთ წელიწადში ერთხელ ან, აუცილებლობის შემთხვევაში, ასეთი მოხსენებების გათვალისწინებით სხვა ინტერვალით.

დანართი B

შეზღუდვა

ნაწილი I

ქიმიური ნივთიერება	საქმიანობა	მისაღები მიზანი ან კონკრეტული გამონაკლისი
დ ღ ტ (1 - 1 - 1 ტრიქლორ-2,2-ბის (ნ-ქლორფენილ)ეთა) N CAS: 50-29-3	წარმოება	მისაღები მიზანი: გამოყენება დაავადებების გადამტანებთან საბრძოლველად ამ დანართის II ნაწილის დებულებათა შესაბამისად კონკრეტული გამონაკლისი: შუალედური მასალა დიკოფილის წარმოებაში შუალედური მასალები
	გამოყენება	მისაღები მიზანი: ბრძოლა დაავადების გადამტანებთან ამ დანართის II ნაწილის დებულებათა შესაბამისად კონკრეტული გამონაკლისი: დიკოფოლის წარმოება შუალედური მასალები

შენიშვნები:

ა) გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც კონვენციით სხვა რამ არის დადგენილი, ქიმიური ნივთიერების ოდენობა, რომელსაც შეიცავს პროდუქტები და ნაკეთობები არაგანმზრახი მიკროდამბინძურებლების სახით, არ განიხილება, როგორც ამ დანართის ჩამონათვალში შეგანას დაქვემდებარებული;

ბ) ეს შენიშვნა არ განიხილება, როგორც მისაღები მიზანი ან კონკრეტული გამონაკლისი მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის განხორციელებული წარმოებისა და გამოყენების მიმართ. ქიმიური ნივთიერების ოდენობა, რომელიც წარმოადგენს იმ ნაკეთობის ნაწილს, რომელიც წარმოებული იქნა ან ხმარებაში იმყოფება ამ ქიმიური ნივთიერების მიმართ შესაბამისი ვალდებულების ძალაში შესვლამდე ან ძალაში შესვლის თარიღისათვის, ან განიხილება ამ დანართში შეგანილად იმ პირობით, რომ მხარემ აცნობა სამდივნოს ნაკეთობის კონკრეტული სახეობის ხმარებაში დაგოვების შესახებ ამ მხარის ტერიტორიაზე. სამდივნოს საჯაროდ გამოაქვს ამგვარი შეტყობინებები;

გ) ეს შენიშვნა არ განიხილება, როგორც კონკრეტული გამონაკლისი მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტის მიზნებისათვის განხორციელებული წარმოებისა და გამოყენების მომართ. იმის გათვალისწინებით, რომ დახურულ სისტემაში მოთავსებული ლოკალური მოქმედების შუალედური ნივთიერების წარმოებისას და გამოყენებისას მოსალოდნელი არ არის ქიმიური ნივთიერების მნიშვნელოვანი ოდენობის კონტაქტი ადამიანებთან და გარემოსთან, ნებისმიერ მხარეს სამდივნოს შეტყობინების შემდგომ შეუძლია სანქცია მისცეს ამ დანართის ჩამონათვალში შეგანილი ქიმიური ნივთიერების გარკვეული ოდენობის წარმოებასა და გამოყენებაზე დახურული სისტემის შიგნით მოთავსებული ლოკალური მოქმედების შუალედური ნივთიერების სახით, რომელიც ქიმიურად გარდაიქმნება იმ სხვა ქიმიური ნივთიერებების წარმოების პროცესში, რომლებიც D დანართის პირველი პუნქტის კრიტერიუმების გათვალისწინებით არ ავლენენ მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების მახასიათებლებს. ასეთი შეტყობინება უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას ამგვარი ქიმიური ნივთიერების წარმოებისა და გამოყენების მთლიან

მოცულობაზე ან ამგვარი ინფორმაციის გონივრულ შეფასებას და ინფორმაციას ხასიათის შესახებ, რომელიც ეფუძნება დახურული სისტემის და ლოკალური პროცესის გამოყენებას, მათ შორის, ინფორმაციას საბოლოო ნაკეთობის საწყისი მასალებით, რომლებიც წარმოადგენს მდგრად ორგანულ დამბინძურებლებს, ნებისმიერი წინასწარგანუმრავლებელი მიკროდაბინძურების მოცულობის შესახებ, რაც გამოწვეულია არასრული გარდაქმნით. ასეთი პროცედურა გამოიყენება იმ შემთხვევებში, თუ ამ დანართით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული. სამდივნო მხარეთა კონფერენციას აცნობს ამგვარ შეგუობინებას და საჯაროდ გამოაქვს ისინი. ამგვარი წარმოება ან გამოყენება არ განიხილება, როგორც ამა თუ იმ ქვეყნისთვის კონკრეტული გამონაკლისი წარმოების ან გამოყენების მიმართ. ამგვარი წარმოება და გამოყენება შეწყდება ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ, თუ შესაბამისი მხარე სამდივნოს არ წარუდგენს ახალ შეგუობინებას, რა შემთხვევაშიც ეს პერიოდი გაგრძელდება კიდევ ათი წლით, თუ მხარეთა კონფერენცია წარმოებისა და გამოყენების მოცემული სახეობის განხილვის შედეგად არ მიიღებს სხვა გადაწყვეტილებას. შეგუობინების პროცედურა შეიძლება განმეორდეს;

დ) ამ დანართში მოცემული ყველა კონკრეტული გამონაკლისით სარგებლობა შეუძლია იმ მხარეებს, რომლებმაც რეგისტრაციაში გააგარეს გამონაკლისები მათ მიმართ მე-4 მუხლის შესაბამისად.

ნაწილი II

დღგ (1,1,1-ტრიქლორ-2,2-ბის (D-ქლოროფენილ)ეთანი)

1. დღგ-ის წარმოება და გამოყენება უნდა შეწყდეს ყველგან, გარდა იმ მხარეების ტერიტორიაზე, რომლებმაც შეაგუობინეს სამდივნოს თავისი განმრავლა, აწარმოონ ან/და გამოიყენონ დღგ. აღნიშნულით იქმნება დღგ-ის რეესტრი, რომელიც ღიაა ფართო საზოგადოებრიობისათვის. დღგ-ის რეესტრს აწარმოებს სამდივნო.

2. დღგ-ის მწარმოებელი ან/და გამოყენებელი თითოეული მხარე დაავადებათა გადამტანებთან ბრძოლით მზღდავს მის წარმოებას ან/და გამოყენებას ჯამრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის რეკომენდაციებისა და დღგ-ის გამოყენების სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად და იმ შემთხვევებში, როდესაც მოცემულ მხარეში ეს უსაფრთხოა და არ არსებობს ეფექტური და ხელმისაწვდომი ალტერნატიული საშუალებები.

3. იმ შემთხვევაში, როდესაც მხარე, რომელიც არ არის შეყვანილი დღგ-ის რეესტრში, დაასკვნის, რომ ამა თუ იმ დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლისათვის მას ესაჭიროება დღგ-ის გამოყენება, მან სამდივნოს უმოკლეს ვადაში უნდა გაუგზავნოს შეგუობინება, რათა ამ დროიდან შეგანილ იქნეს დღგ-ის რეესტრში. ამავდროულად იგი ვალდებულია ამის შესახებ აცნობოს ჯამრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციას.

4. ყოველ სამ წელიწადში ერთხელ დღგ-ის მომხმარებელი თითოეული მხარე სამდივნოსა და ჯამრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციას აწვდის ინფორმაციას მოხმარებული მოცულობის, ამგვარი გამოყენების პირობებისა და ამ მხარის მიერ დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის სტრატეგიისათვის მისი გამოყენების აუცილებლობის შესახებ იმ ფორმატის შესაბამისად, რომელსაც დაამტკიცებს მხარეთა კონფერენცია და ჯამრთელობის დაცვის ორგანიზაციასთან გამართული კონსულტაციების საფუძველზე.

დღგ-ის გამოყენების შემცირებისა და საბოლოო ჯამში მისი შეწყვეტის მიზნით

მხარეთა კონფერენცია ხელს უწყობს, რომ:

ა) ღღ-ის გამოყენებელმა თითოეულმა მხარემ შეიმუშაოს და განახორციელოს მოქმედებათა გეგმა, როგორც მე-7 მუხლში მითითებული შესრულების გეგმის ნაწილი. ასეთი გეგმა უნდა შეიცავდეს:

ა.ა) ნორმატიული და სხვა მექანიზმების შემუშავებას, რათა უზრუნველყოფილი იყოს ღღ-ის გამოყენების შეზღუდვა დაავადებათა გადამტანებთან ბრძოლით;

ა.ბ) შესაბამისი ალტერნატიული პროდუქტების, მეთოდებისა და სტრატეგიების დანერგვას, მათ შორის, ხელისშემშლელი ფაქტორების გადალახვის სტრატეგიების, ამ ალტერნატივების შემდგომი და ეფექტიანი გამოყენების უზრუნველყოფისათვის;

ა.გ) ადამიანის ჯამრთელობის გაუმჯობესებისა და დაავადებათა შემთხვევების შემცირების ღონისძიებებს;

ბ) მხარეები თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში დახმარებას უწევენ სამეცნიერო კვლევებსა და ღღ-ის მომხმარებელი მხარეებისათვის უსაფრთხო ალტერნატიული ქიმიური და არაქიმიური პროდუქტების, მეთოდებისა და სტრატეგიების შემუშავებას, ამ ქვეყნების პირობების გათვალისწინებით და მოსახლეობისა და ეკონომიკისათვის დაავადებებით გამოწვეული მძიმე გვირგვინის შემსუბუქების მიზნით. იმ ფაქტორებს, რომელთაც განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეთ ალტერნატივების ან ალტერნატივების კომბინაციის განხილვისას, მიეკუთვნება ამ ალტერნატივების დანერგვასთან დაკავშირებული რისკი ადამიანის ჯამრთელობისათვის და ეკოლოგიური შედეგები. ღღ-ის მისაღები ალტერნატივები ნაკლებ რისკს უქმნიან ადამიანის ჯამრთელობასა და გარემოს, ხელსაყრელია დაავადებებთან საბრძოლველად მოცემული ქვეყნების პირობების გათვალისწინებით და ეფუძნება მონიგორინგის მონაცემებს.

6. მხარეთა კონფერენციის პირველი თათბირიდან დაწყებული და შემდგომ, სამ წელიწადში ერთხელ მაინც, მხარეთა კონფერენცია ჯამრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციასთან ჩაგარებული კონსულტაციების საფუძველზე ახორციელებს დაავადებათა გადამტანებთან ბრძოლისათვის ღღ-ის საჭიროების შეფასებას არსებული სამეცნიერო, ტექნიკური, ეკოლოგიური და ეკონომიკური ინფორმაციის საფუძველზე, მათ შორის:

ა) ღღ-ის წარმოება და გამოყენება და მე-2 პუნქტში აღნიშნული პირობები;

ბ) ღღ-ის ალტერნატივების არსებობა, მათი მისაღებობა და დანერგვა;

გ) პროგრესი ქვეყნების პოტენციალის გაზრდაში, რომელიც განაპირობებს ალტერნატივების უსაფრთხო გამოყენებაზე გადასვლის შესაძლებლობას.

7. სამდივნოს წერილობითი შეტყობინების შემდგომ ნებისმიერ მხარეს შეუძლია ამორიცხოს თავისი თავი ღღ-ის რეესტრიდან. ამორიცხვა ძალაში შედის შეტყობინებაში მითითებული თარიღიდან.

დანართი C

წინასწარგანუმრაველი წარმოება

ნაწილი I: მდგრადი ორგანული დამბინძურებლები, რომელთა მიმართაც დაცული უნდა იყოს მე-5 მუხლით გათვალისწინებული მოთხოვნები

ეს დანართი განკუთვნილია ქვემოთ ჩამოთვლილი მდგრადი ორგანული

დამბინძურებლებისათვის მათი წინასწარგანუმრაველი წარმოქმნის ან ანთროპოგენური წყაროებიდან გაფრქვევის შემთხვევაში:

ქიმიური ნივთიერება
პოლიქლორირებული დიბენზო-პ-დიოქსინები და დიბენზოფურანები (PCDD/PCDF) ჰექსაქლორბენზოლი (HCB) (N CAS: 118-74-1) პოლიქლორირებული ბიფენილები (PCB)

ნაწილი II: წყაროთა კატეგორიები

დიბენზო-პ-დიოქსინებისა და დიბენზოფურანების, ჰექსაქლორბენზოლისა და პოლიქლორირებული ბიფენილების არაგანზრახი წარმოქმნა და გაფრქვევა ხდება თერმული პროცესის განხორციელებისას ორგანული ნივთიერებისა და ქლორის თანაობისას არასრული წვის ან ქიმიური რეაქციების შედეგად. ქვემოთ მოყვანილ კატეგორიებში შეგანილია სამრეწველო წყაროები, რომელთაც შეუძლიათ გამოიწვიონ ამგვარი ქიმიური ნივთიერებების საკმაოდ მნიშვნელოვანი ოდენობის წარმოქმნა და მათი გარემოში გაფრქვევა:

- ა) დანადგარები ნარჩენების დაწვისათვის, მათ შორის, დანადგარები საყოფაცხოვრებო, საშიში ან სამედიცინო ნარჩენების ან ჩამდინარე წყლების ნალექის ერთობლივი დაწვისათვის;
- ბ) ცემენტის ღუმელები საშიში ნარჩენების დაწვისათვის;
- გ) ცელულოზის წარმოება ელემენტარული ქლორის ან გათეთრებისათვის ელემენტარული ქლორის წარმომქმნელი ქიმიური ნივთიერებების გამოყენებით;
- დ) მეგალურგიულ მრეწველობაში მიმდინარე შემდეგი თერმული პროცესები:
 - დ.ა) სპილენძის მეორეული წარმოება;
 - დ.ბ) აგლომერაციული დანადგარები თუჯისა და ფოლადსასხმელი მრეწველობის საწარმოებში;
 - დ.გ) ალუმინის მეორეული წარმოება;
 - დ.დ) თუთიის მეორეული წარმოება.

ნაწილი III: წყაროთა კატეგორიები

დიბენზო-პ-დიოქსინებისა და დიბენზოფურანების, ჰექსაქლორბენზოლისა და პოლიქლორირებული ბიფენილების წინასწარგანუმრაველი წარმოქმნა და გაფრქვევა აგრეთვე შეიძლება მოხდეს იმ წყაროების შემთხვევაში, რომლებიც მიეკუთვნება შემდეგ კატეგორიებს:

- ა) ნარჩენების ღია დაწვა, ნაგავსაყრელთა დაწვის ჩათვლით;
- ბ) მეგალურგიული მრეწველობის საწარმოებში მიმდინარე თერმული პროცესები, რომლებიც არ არის აღნიშნული II ნაწილში;
- გ) წყაროები, რომლებიც უკავშირდება საოჯახო მეურნეობებში – მიმდინარე წვის პროცესებთან;
- დ) წიაღისეული სახეობის სათბობის დაწვა კომუნალური სისტემისა და სამრეწველო საქვებებში;
- ე) დანადგარები ხე-ტყისა და ბიომასიდან სხვა სახეობის სათბობის დაწვისათვის;

ვ) ქიმიური ნივთიერებების წარმოების კონკრეტული პროცესები, დაკავშირებული წინასწარგანუმრავლად წარმოქმნილი მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გაფრქვევასთან, უპირველეს ყოვლისა ქლორფენოლებისა და ქლორანილის წარმოება;

ზ) კრემაგორიუმები;

თ) საგრანსპორტო საშუალებები, უპირველეს ყოვლისა ეთილირებულ ბენზინზე მომუშავენი;

ი) ცხოველთა გვამების განადგურება;

კ) ლებვა (ქლორანილის გამოყენებით) და გამოყვანა (ტუტით ექსტრაჰირება) საფეიქრო და ტყავის მრეწველობაში;

ლ) ვადაგასული ავგომობილების გადამამუშავებელი დანადგარები;

მ) სპილენძის კაბელების დამუშავება მღვივარი ცეცხლით;

ნ) ნამუშევარი ზეთების გადამამუშავებელი საწარმოები.

ნაწილი IV: განმარტებები

1. ამ დანართის მიზნებისათვის:

ა) “პოლიქლორირებული ბიფენილები” ნიშნავს არომატულ ნაერთებს, რომლებიც წარმოიქმნება იმგვარად, რომ ბიფენილის მოლეკულის წყალბადის ატომები (ბენზოლის ორი ბირთვი შეერთებული ერთი ნახშირბად-ნახშირბადული ბმით) შესაძლებელია ჩანაცვლებულ იქნენ ქლორის ატომებით, რომელთა რაოდენობა ათს აღწევს;

ბ) “პოლიქლორირებული დიბენზო-პ-დიოქსინები” და “პოლიქლორირებული დიბენზოფურანები” წარმოადგენენ სამბირთვიან არომატულ ნაერთებს, შემდგარს ბენზოლის ორი ბირთვისაგან, რომლებიც პოლიქლორირებული დიბენზო-P-დიოქსინების შემთხვევაში შეერთებული ჟანგბადის ორი ატომით და პოლიქლორირებული დიბენზოფურანების შემთხვევაში ჟანგბადის ერთი ატომითა და ერთი ნახშირბად-ნახშირბადული ბმით და რომელთა წყალბადის ატომები შესაძლებელია ჩანაცვლებულ იქნენ ქლორის ატომებით, რომელთა რაოდენობა რვას აღწევს.

2. ამ დანართში პოლიქლორირებული დიბენზო-P-დიოქსინები და დიბენზოფურანების გოქსიკურობა გამოიხატება გოქსიკური ეკვივალენტობის ცნებით, რომელიც საშუალებას იძლევა დიოქსინების ანალოგიურად გაიზომოს მონათესავე პოლიქლორირებული დიბენზო-P-დიოქსინებისა და დიბენზოფურანების და კომპლანარული პოლიქლორირებული დიფენილების შედარებითი გოქსიკური აქტივობა 2,3,7,8-ტეტრაქლორდიბენზო-P-დიოქსინების მიმართ. გოქსიკური ეკვივალენტობის ფაქტორის მნიშვნელობები, რომლებიც გამოყენებული იქნება ამ კონვენციის მიზნებისათვის, შესაბამისობაშია დადგენილ საერთაშორისო სტანდარტებთან, მათ შორის, ჯამრთელობის დაცვის საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ 1998 წელს ძუძუმწოვრებისათვის მიღებული გოქსიკური ეკვივალენტობის ფაქტორის მნიშვნელობასთან პოლიქლორირებული დიბენზო-P-დიოქსინებისა და დიბენზოფურანების და კომპლანარული პოლიქლორირებული დიფენილების მიმართ. კონცენტრაციები გამოიხატება გოქსიკურ ეკვივალენტებში.

ნაწილი V: ზოგადი სახელმძღვანელო მითითებები, რომლებიც შეეხება ხელმისაწვდომ საუკეთესო ტექნიკასა და

გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეებს

ამ ნაწილში მოყვანილია მხარეებისათვის განკუთვნილი ზოგადი სახელმძღვანელო პრინციპები, რომლებიც შეეხება | ნაწილში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების გაფრქვევის თავიდან აცილებას ან შემცირებას.

ა. თავიდან აცილების ზოგადი ზომები, რომლებიც შეეხება როგორც ხელმისაწვდომ საუკეთესო ტექნიკას, ასევე გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეებს

უმთავრესი ყურადღება უნდა დაეთმოს | ნაწილში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების წარმოქმნისა და გაფრქვევის თავიდან ასაცილებელი ზომების განხილვას. ეფექტიან ზომებს შეიძლება მიეკუთვნოს შემდეგი:

ა) მცირენარჩენებიანი ტექნოლოგიების გამოყენება;

ბ) ნაკლებად საშიში ქიმიური ნივთიერებების გამოყენება;

გ) იმ ნარჩენებისა და ნივთიერებების რეკუპერაციისა და რეცირკულაციის პრაქტიკის გავრცელებისათვის ხელის შეწყობა, რომლებიც წარმოიქმნება და გამოიყენება ამა თუ იმ პროცესის ფარგლებში;

დ) საწყისი მასალების შეცვლა იმ შემთხვევებში, როდესაც ისინი არიან მდგრადი ორგანული დამბინძურებლები ან როდესაც არსებობს უშუალო კავშირი მასალებსა და წყაროდან მდგრადი ორგანული დამბინძურებლების გაფრქვევას შორის;

ე) მეურნეობების რაციონალური მართვა და პროგრამები პროფილაქტიკური რემონტის სფეროში;

ვ) ნარჩენების რეგულირების მეთოდების სრულყოფა მათი ღია ან სხვაგვარი უკონტროლო დაწვის, მათ შორის, ნაგავსაყრელთა დაწვის, შეწყვეტის მიზნით. ნარჩენების მოსაცილებლად ახალი დანადგარების მშენებლობის შესახებ წინადადებების განხილვისას ყურადღება უნდა მიექცეს ისეთ ალტერნატივებს, როგორცაა ღონისძიებები საყოფაცხოვრებო და სამედიცინო ნარჩენების წარმოქმნის მაქსიმალური შემცირებისათვის, მათ შორის, რესურსების აღდგენა, მეორეული გამოყენება, რეცირკულაცია, ნარჩენების განაწილება და ნაკლები ოდენობის ნარჩენების წარმოქმნელი პროდუქტების გამოყენებისათვის ხელის შეწყობა. ამ მიდგომის საფუძველზე გულდასმით უნდა იქნეს განხილული ადამიანის ჯამრთელობის დაცვის საკითხები;

ზ) პროდუქტებში დამბინძურებლების სახით არსებული ამ ნივთიერებების მაქსიმალური შემცირება;

თ) ელემენტარული ქლორის ან ელემენტარული ქლორის, როგორც სათეთრებელი აგენტის, წარმოქმნელი ქიმიური ნივთიერებების გამოყენების თავის არიდების აუცილებლობა.

ბ. საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკა

არსებული ხელმისაწვდომი ტექნიკის კონცეფცია მიზნად არ ისახავს დააწესოს რაიმე კონკრეტული მეთოდები ან ტექნოლოგიები, არამედ მიმართულია შესაბამისი დანადგარის ტექნიკური მახასიათებლების, მისი გეოგრაფიული მდგომარეობისა და ადგილობრივი ბუნებრივი პირობების გათვალისწინების უზრუნველსაყოფად | ნაწილში

ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების გაფრქვევის შესამცირებლად მიმართული რეგულირების შესაბამისი მეთოდები, ზოგადად ერთნაირია. საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის განსაზღვრისას, ამა თუ იმ ღონისძიების გაგარებასთან დაკავშირებული შესაძლო დანახარჯებისა და მოგების, ასევე სიფრთხილისა და პროფილაქტიკის მოსაზრებათა გათვალისწინებით, განსაკუთრებული ყურადღება როგორც ზოგადად, ასევე კონკრეტულ შემთხვევებში უნდა დაეთმოს შემდეგ ფაქტორებს:

ა) ზოგადი მოსაზრებები:

ა.ა. შესაბამისი გაფრქვევის ხასიათი, შედეგები და მასსა: ტექნიკა შესაძლებელია ვარიანტებს წყაროს ზომის მიხედვით;

ა.ბ. ახალი ან უკვე არსებული დანადგარების საექსპლოატაციოდ გადაცემის ვადები;

ა.გ. საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის დასაწერად საჭირო დრო;

ა.დ. კონკრეტულ პროცესში გამოყენებული ნედლეულის ხასიათი და მოხმარების მოცულობა და მისი ენერგოეფექტიანობა;

ა.ე. გარემოზე გაფრქვევის ერთობლივი ზემოქმედების და რისკის თავიდან აცილების ან მინიმუმამდე დაყვანის აუცილებლობა;

ა.ვ. ავარიის თავიდან აცილების აუცილებლობა და გარემოსათვის მათი შედეგების მინიმუმამდე დაყვანა;

ა.ზ. სამუშაო ადგილებზე სანიტარულ-ჰიგიენური მოთხოვნებისა და ტექნიკური უსაფრთხოების წესების დაცვის უზრუნველყოფის აუცილებლობა;

ა.თ. შეპირისპირებითი პროცესები, დანადგარები ან საექსპლოატაციო მეთოდები, რომლებიც წარმატებით იქნა გამოცდილი სამრეწველო საწარმოების დონეზე;

ა.ი. ტექნიკური სიახლეები და ცვლილებები სამეცნიერო ცილის სფეროში და ამა თუ იმ საკითხების ღრმა ცოდნა;

ბ) გაფრქვევების შესამცირებელი ზოგადი ღონისძიებები: ახალი დანადგარების მშენებლობის ან არსებული დანადგარების მნიშვნელოვანი მოდიფიკაციის, რომელიც ხორციელდება იმ პროცესების გამოყენებით, როდესაც ხდება ამ დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების გაფრქვევა, შესახებ წინადადებების განხილვისას, უმთავრესი ყურადღება უნდა მიექცეს ალტერნატიულ პროცესებს, მეთოდებს ან პრაქტიკას, რომელთაც აქვთ ანალოგიური სარგებლიანობა, მაგრამ რომელთა გამოყენებისას ხდება ამგვარი ქიმიური ნივთიერებების წარმოქმნისა და გაფრქვევის თავიდან აცილება. ასეთი დანადგარების მშენებლობის ან მნიშვნელოვანი მოდიფიკაციის განხორციელების შემთხვევებში, A დანართის V ნაწილში აღნიშნული გაფრქვევების თავიდან ასაცილებელი ზომების გარდა, საუკეთესო ხელმისაწვდომი ტექნიკის განსაზღვრისას დამატებით, შესაძლებელია გათვალისწინებულ იქნეს შემდეგი ღონისძიებები:

ბ.ა. საკვამლე გაზის გაწმენდის გაუმჯობესებული მეთოდების გამოყენება, მაგალითად, თერმული ან კატალიზური დაწვა ან ქანგვა, ღალექვა ან მგვრის აბსორბცია;

ბ.ბ. ნარჩენების, ჩამდინარე წყლების, მონარჩენებისა და წყლების ნალექების დამუშავება, მაგალითად, თერმული ზემოქმედებით ან მათი გადაყვანით ინერტულ სისტემაში ანდა მათი დეგოქსიფიკაციის ქიმიური პროცესების გამოყენებით;

ბ.გ. ცვლილებები პროცესის მახასიათებლებში, რომელიც იწვევს გაფრქვევის

შემცირებას ან აღმოფხვრას, მაგალითად, დახურულ სისტემაზე გადასვლა;

ბ.დ. სრული წვის უზრუნველყოფისათვის ტექნოლოგიური პროცესების მოდიფიკაცია, რაც შესაძლებელს გახდის ამ დანართში ჩამოთვლილი ქიმიური ნივთიერებების წარმოქმნის თავიდან აცილებას, ისეთი პარამეტრების კონტროლის საფუძველზე, როგორცაა წვის ტემპერატურა ან შენარჩუნების პერიოდი.

გ. გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეები

მხარეთა კონფერენციას შეუძლია შეიმუშაოს მითითებები გარემოსდაცვითი საქმიანობის საუკეთესო სახეების შესახებ.

დანართი D

მოთხოვნები ინფორმაციისა და შერჩევის კრიტერიუმებისადმი

1. მხარე, რომელიც წარადგენს წინადადებას რომელიმე ქიმიური ნივთიერების A, B ან/და C დანართში შეგანის თაობაზე, ახდენს ამ ქიმიური ნივთიერების იდენტიფიკაციას “ა” ქვეპუნქტში მითითებული მეთოდის შესაბამისად და წარმოადგენს ინფორმაციას ამ ქიმიური ნივთიერებების შესახებ და, თუ ეს აუცილებელია, მის გარდამავალ პროდუქტებზე “ბ”-“ე” ქვეპუნქტებში აღნიშნული შერჩევის კრიტერიუმების შესაბამისად:

ა) ქიმიური ნივთიერების საიდენტიფიკაციო მონაცემები:

ა.ა) სახელწოდებები, მათ შორის, სავაჭრო სახელწოდება ან სახელწოდებები, კომერციული სახელწოდება ან სახელწოდებები და სინონიმური სახელწოდებები, ქიმიის დარგში ანალიტიკური მიმოხილვების მომზადების სამსახურის რეესტრის ნომერი (Chemical Abstract Service (CAS)), თეორიული და გამოყენებითი ქიმიის საერთაშორისო კავშირის მიერ მინიჭებული სახელწოდება (International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC));

ა.ბ) სტრუქტურა, მათ შორის, იზომერების მახასიათებლები, იქ, სადაც ეს გამოიყენება, და ქიმიური კლასის სტრუქტურა;

ბ) მდგრადობა:

ბ.ა) ფაქტობრივი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებს, რომ წყალში ქიმიური ნივთიერების ნახევრად დაშლის პერიოდი აღემატება ორ თვეს, ან ნიადაგში მისი ნახევრად დაშლის პერიოდი ექვს თვეზე მეტია, ანდა დანალექებში მისი ნახევრად დაშლის პერიოდი აღემატება ექვს თვეს;

ბ.ბ) ფაქტობრივი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებს, რომ მოცემული ქიმიური ნივთიერება დანარჩენი პარამეტრების მიხედვით საკმაოდ მდგრადია იმისათვის, რომ დასაბუთებულად ჩაითვალოს აღნიშნულ ქიმიურ ნივთიერებაზე ამ კონვენციის მოქმედების გავრცელება;

გ) ბიოაკუმულაცია:

გ.ა) ფაქტობრივი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებენ, რომ წყლის სახეობების შემთხვევაში ქიმიური ნივთიერების ბიოკონცენტრაციის ფაქტორი (bio-concentration factor – BCF) ან ბიოაკუმულაციის ფაქტორი (bio-accumulation factor - BAF) აღემატება 5 000, ან BCF-ის და BAF-ის დამახასიათებელი მონაცემების არარსებობისას LOG Kow-ის მაჩვენებელი 5-ზე მეტია;

გ.ბ) ფაქტობრივი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებს, რომ ქიმიურ ნივთიერებას

აქვს სხვა ისეთი თვისებები, რომლებიც იწვევს შემოფოტებას, მაგალითად, სხვა სახეობებში ბიოაკუმულაციის მაღალი დონე, მაღალი გოქსიკურობა ან ეკოტოქსიკურობა;

გ.გ) ბიოგის მონიტორინგის მონაცემები მიუთითებს, რომ ქიმიური ნივთიერების ბიოაკუმულაციის პოტენციალი საკმაოდ მაღალია იმისათვის, რომ დასაბუთებულად ჩაითვალოს აღნიშნულ ქიმიურ ნივთიერებაზე ამ კონვენციის მოქმედების გავრცელება;

დ) გარემოში შორ მანძილზე გადაგანის უნარი:

დ.ა) გაფრქვევის წყაროებიდან დაშორებულ რაიონებში გაზომილი ქიმიური ნივთიერების დონეები იწვევს პოტენციურ შემოფოტებას;

დ.ბ) მონიტორინგის მონაცემები მიუთითებს, რომ მიმღებ გარემოში, შესაძლო გადაგანისას ქიმიური ნივთიერების გადაგანა გარემოში, შორ მანძილზე შეიძლება მომხდარიყო ჰაერით, წყლით ან მიგრირებადი სახეობების საშუალებებით;

დ.გ) ეკოლოგიური “ბედის” მახასიათებელი ფაქტორები ან/და მოდულების შედეგები, რომლებიც მიუთითებს, რომ ქიმიურ ნივთიერებას აქვს გარემოში, შორ მანძილზე ჰაერით, წყლით ან მიგრირებადი სახეობების საშუალებით გადაგანის უნარი და მიმღებ გარემოში მისი გაფრქვევის წყაროებიდან დაშორებულ რაიონებში გადაგანის პოტენციალური უნარი. იმ ქიმიური ნივთიერების შემთხვევაში, რომელიც გადაადგილდება ჰაერით მნიშვნელოვან მანძილზე, საჰაერო გარემოში მისი ნახევრად დაშლის პერიოდი უნდა აღემატებოდეს ორ დღეს;

ე) არახელსაყრელი შედეგები:

ე.ა) ფაქტობრივი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებს ადამიანის ჯამრთელობაზე ან გარემოზე არახელსაყრელ ზემოქმედებაზე და რომელიც საფუძველს იძლევა, დასაბუთებულად ჩაითვალოს ამ ქიმიურ ნივთიერებაზე აღნიშნული კონვენციის მოქმედების გავრცელება;

ე.ბ) გოქსიკურობისა და ეკოტოქსიკურობის შესახებ მონაცემები, რომლებიც მიუთითებს პოტენციალურ ზიანზე ადამიანის ჯამრთელობისათვის ან გარემოსათვის.

2. შემომთავაზებული მხარე წარმოადგენს შემოფოტების გამომწვევ მიზეზებს, რომლებსაც იქ, სადაც ეს შესაძლებელია, ურთავს გოქსიკურობის და ეკოტოქსიკურობის შესახებ მონაცემთა შეპირისპირებას რომელიმე ქიმიური ნივთიერების გარემოში, შორ მანძილზე ფაქტობრივი ან სავარაუდო გადაგანის შედეგად გამოვლენილ ან პროგნოზირებად დონეებთან, აგრეთვე მოკლე განცხადებას გლობალური კონგრუის აუცილებლობის შესახებ.

3. შესაძლებლობისამებრ და საკუთარი პოტენციალის გათვალისწინებით შემომთავაზებული მხარე მე-8 მუხლის მე-ნ პუნქტში აღნიშნული წინადადების განხილვის მხარდასაჭერად წარმოადგენს დამატებით ინფორმაციას. ამგვარი წინადადების მომზადებისას მხარეს შეუძლია ნებისმიერი წყაროდან ისარგებლოს ტექნიკური საექსპერტო დახმარებით.

დანართი E

მოთხოვნები რისკების დასახასიათებლად საჭირო ინფორმაციისადმი

მიმოხილვის მიზანია, შეფასდეს, შეუძლია თუ არა განსახილველ ქიმიურ ნივთიერებას გარემოში, შორ მანძილზე გადაგანისას გამოიწვიოს ადამიანის ჯამრთელობისათვის ან/და გარემოსათვის მნიშვნელოვანი არახელსაყრელი შედეგები,

რომლებიც გაამართლებდა გლობალური ზომების მიღებას. ამისათვის მზადდება რისკების დახასიათება, რომელშიც უფრო დაწვრილებითაა განხილული და დეტალურად შეფასებული D დანართში მითითებული ინფორმაცია და რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მოყვანილია შემდეგი ინფორმაცია:

ა) წყაროები, საჭიროების შემთხვევაში:

ა.ა) წარმოების შესახებ მონაცემები, რაოდენობისა და ადგილმდებარეობის ჩათვლით;

ა.ბ) გამოყენების სახეები;

ა.გ) გაფრქვევები, მაგალითად, გადაყრა, გაუონვა და აიროვანი ნარჩენები;

ბ) რისკების შეფასება შესაბამისი საბოლოო პუნქტისათვის ან პუნქტებისათვის, მათ შორის, გოქსიკოლოგიური ურთიერთქმედებები რამდენიმე ქიმიური ნივთიერების მონაწილეობით;

გ) ეკოლოგიური “ბედი”, მათ შორის, მონაცემები და ინფორმაცია ქიმიური ნივთიერების ქიმიური და ფიზიკური თვისებებისა და მდგრადობის შესახებ და იმის შესახებ, რა კავშირშია ისინი მის გარემოში გადაგანასთან, ბუნებრივი გარემოს ფარგლებსა და მათ შორის გადაადგილებასთან, დესტრუქციასთან და სხვა ქიმიურ ნივთიერებებთან გარდაქმნასთან. აუცილებლად უნდა იქნეს წარმოდგენილი ამომილ სიდიდეებზე დაფუძნებული ბიოაკუმულაციისა და ბიოკონცენტრაციის ფაქტორების მნიშვნელობა, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც მონიტორინგის მონაცემები უკვე მიჩნეულია საკმარისად;

დ) მონიტორინგის მონაცემები;

ე) ადგილობრივ რაიონებში ზემოქმედების შესახებ და, კერძოდ, გარემოში, შორ მანძილზე გადაგანით გამოწვეული ზემოქმედების თაობაზე მონაცემები, აგრეთვე ინფორმაცია ბიოლოგიურ გარემოში მის არსებობაზე;

ვ) ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებები, რისკის ანალიზი ან დახასიათება, მარკირების საშუალებებით მოწოდებული ინფორმაცია და რისკის კლასიფიკაცია, თუ ასეთი არსებობს;

ზ) ქიმიური ნივთიერების სტატუსი საერთაშორისო კონვენციების შესაბამისად.

დანართი F

ინფორმაცია სოციალურ-ეკონომიკური მოსაზრებების შესახებ

საჭიროა ჩაგარდეს რეგულირების შესაძლო ზომების შეფასება, რომლებიც ითვალისწინებს ვარიანტების სრულ ჩამონათვალს, მათ შორის, იმ ქიმიურ ნივთიერებებთან მოპყრობასა და ლიკვიდაციას, რომლებსაც განიხილავენ ამ კონვენციაში შესაგანად. ამ მიზნისათვის აუცილებელია სათანადო ინფორმაციის უზრუნველყოფა, რომელიც შეეხება რეგულირების შესაძლო ზომებთან დაკავშირებულ სოციალურ-ეკონომიკურ მოსაზრებებს, რაც საშუალებას მისცემს მხარეთა კონფერენციას მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილება. ასეთ ინფორმაციაში სათანადოდ უნდა იყოს გათვალისწინებული მხარეთა განსხვავებული შესაძლებლობები და პირობები, აგრეთვე მოყვანილი უნდა იყოს მოსაზრებები შემდეგი სავარაუდო კითხვების მიხედვით:

ა) რისკების შესამცირებლად მიმართული რეგულირების შესაძლო ზომების ქმედითობა და ეფექტიანობა;

ა.ა) ტექნიკური განხორციელებადობა;

ა.ბ) დანახარჯები, მათ შორის, დანახარჯები გარემოსა და ჯამრთელობის დაცვისათვის;

ბ) ალგერნატივები (პროდუქტები და პროცესები):

ბ.ა) ტექნიკური განხორციელებადობა;

ბ.ბ) დანახარჯები, მათ შორის, დანახარჯები გარემოსა და ჯამრთელობის დაცვისათვის;

ბ.გ) ეფექტურობა;

ბ.დ) რისკები;

ბ.ე) არსებობა;

ბ.ვ) ხელმისაწვდომობა;

გ) საზოგადოებისათვის პოზიტიური ან/და ნეგატიური შედეგები დაკავშირებული რეგულირების შესაძლო ზომების განხორციელებასთან:

გ.ა) ჯამრთელობის დაცვა, მათ შორის საზოგადოებრივი ჯამრთელობის დაცვა, გარემოს სანიტარია და შრომის ჰიგიენა;

გ.ბ) სოფლის მეურნეობა, მათ შორის აკვაკულტურა და საცყეო მეურნეობა;

გ.გ) ბიოგა (ბიომრავალფეროვნება);

გ.დ) ეკონომიკური ასპექტები;

გ.ე) პროგრესი მდგრადი განვითარების მიღწევის საქმეში;

გ.ვ) სოციალური დანახარჯები;

დ) შედეგები დაკავშირებული ნარჩენებთან და მათ განთავსებასთან (კერძოდ, პესტიციდების მოძველებული მარაგი და დაბინძურებული ადგილების გაწმენდა);

დ.ა) ტექნიკური განხორციელებადობა;

დ.ბ) დანახარჯები;

ე) ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და საზოგადოებრიობის განათლება;

ვ) რეგულირებისა და მონიტორინგის მდგომარეობა;

ზ) რეგულირების ნებისმიერი ზომები მიღებული ეროვნულ ან რეგიონალურ დონეზე, მათ შორის, ინფორმაცია ალგერნატივების შესახებ და ნებისმიერი სხვა სათანადო ინფორმაცია რისკების მართვის თაობაზე.